

บทที่ 14
การแสดงปาฐกถา

บทที่ 14

การแสดงปฐกถา

ปฐกถา คืออะไร? ปฐกถา คือ การพูดหรือบรรยาย ที่แสดงถึงความรู้ ความคิด อ่านของผู้พูดต่อหน้าผู้ฟังจำนวนมาก และมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การให้ความรู้เพื่อประดับสติปัญญา

1. ชนิดและโอกาสที่แสดงปฐกถา

ปฐกถาเป็นการพูดเพื่อให้ความรู้ (Informative Speech) แต่มิได้หมายความว่า ผู้แสดงปฐกถา หรือองค์ปฐกจะต้องพูดในแก้วิชาการเสมอไป อาจแบ่งปฐกษาออกได้เป็น 3 ชนิด ตามโอกาสที่แสดง ดังต่อไปนี้

1.1 การแสดงปฐกถาในด้านวิชาการ การแสดงปฐกถาแบบนี้ มักจะเป็นการบรรยาย ในแก้วิชาการที่กำหนดเอาไว้ในหลักสูตร เช่น การบรรยายในมหาวิทยาลัย ในโรงเรียน ฯลฯ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในด้านนั้น ๆ แก่ผู้ที่อยู่ในวงการวิชาการ หรือแก่ผู้สนใจ

1.2 การแสดงปฐกถาในด้านความรู้ทั่วไป ในบางครั้ง สถานที่แสดงปฐกถา มิใช่สถาบันการศึกษา แต่เป็นองค์กร สมาคม หน่วยงาน โรงแรม ฯลฯ ดังนั้น ผู้แสดงปฐกถา หรือองค์ปฐกจะไม่จำเป็นที่จะแสดงปฐกถาในแก้วิชาการ องค์ปฐกอาจจะแสดงปฐกถา ในรูปของการเล่าประสบการณ์ที่น่าสนใจ เช่น การเล่าถึงการเดินทางไปประชุมยังต่างประเทศ เล่าถึงเรื่องน่ารู้ต่าง ๆ หรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับวิธีจัดกรรมแผ่นใหม่ ฯลฯ เป็นต้น

การแสดงปฐกถาแบบนี้ มักจะแสดงหลังจากการรับประทานอาหารกลางวันที่สโมสร หรือที่โรงแรม หรือที่สมาคม แล้วเชิญผู้คนเข้ามา (ส่วนมากมักจะเป็นสมาชิกหรือแขกผู้มีเกียรติ) ให้พูดปฐกถามักจะเป็นรูปของการให้ความรู้ทั่วไป หรือเป็นการแสดงข้อคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก และเป็นเครื่องช่วยซักนำให้สมาชิกมาร่วมชุมนุมกัน

ส่วนมากแล้ว มักจะเป็นการแสดงปฐกถาของสมาคมหรือสโมสรต่าง ๆ เช่น สมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย สโมสรไลอ้อนกรุงเทพฯ สมาคมทนายความฯ เป็นต้น

1.3 การพูดแนะนำองค์ปฐก หรือแขกที่รับเชิญมาพูดอย่างเป็นพิธีการ ในกรณีที่ องค์ปฐกเป็นบุคคลที่มีเกียรติ หรือเป็นผู้ที่มีผลงานเด่นมาก ผู้ที่จัดให้มีการปฐกถา หรือ พิธีกรรมมักจะเป็นผู้ทำการพูดแนะนำให้สมาชิก หรือประชาชนที่มาฟังปฐกานั้นทราบเกียรติ ประวัติขององค์ปฐก การพูดแนะนำนี้ก็เป็นการพูดที่ให้ความรู้ด้วย

2. หลักการแสดงปาฐกถา

การแสดงปาฐกถาเป็นการพูดแบบให้ความรู้ ความคิดเห็นตลอดจนข้อเท็จจริง ซึ่งมีหลักใหญ่ ๆ เช่นเดียวกับหลักการพูดอื่น ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทต้น ๆ คือต้องมีการวิเคราะห์ผู้ฟังและกาล เทคะจะต้องมีการเตรียมเนื้อเรื่องให้เข้ากับการศึกษา วัย สังคม และทัศนคติของผู้ฟัง จากนั้นก็จัดเนื้อเรื่องและเตรียมตัวผู้พูดให้พร้อม (ให้ดูบทต้น ๆ ประกอบด้วย)

สำหรับเนื้อเรื่องนั้น ก็จะต้องมีคำนำ (Introduction) ใจความสำคัญ (Main Body) และบทสรุป (Conclusion) ในที่นี้ จะขอกล่าวไว้ด้วยสั้น ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 คำนำ

2.1.1 พูดกวดๆ ๆ โดยมีข้อความสัมพันธ์กับใจความสำคัญ เพื่อเป็นการบอกให้ผู้ฟังรู้ถึงเรื่องที่จะพูดต่อไป

2.1.2 การขึ้นต้นนั้น อาจจะเป็นคำอ้างอิงสุภาษิต คำพังเพยหรืออาจจะขึ้นต้นด้วยประโยคคำถามก็ได้

2.1.3 คำขึ้นต้นจะต้องสั้น มีใจความดี และเรียกความสนใจได้เป็นอย่างดี การขึ้นต้น หรืออารัมภบทจะตีหรือไม่นั้น ก็ขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้พูดด้วย

2.2 ใจความสำคัญ หรือตัวเรื่อง

2.2.1 เนื้อเรื่องจะต้องมีสาระ และมีความชัดเจน

2.2.2 ใช้ข้อมูล หรืออ้างอิงที่เห็นจริง อาจจะใช้ตาราง ภาพແນಗີມ ສ່າລົດ ປະຈາກ ປະຕິບາຍ ປະຫວັດ ປະຫວັດເມືອງ ເພື່ອເຫັນວ່າຈຳເປັນ ແລະເປັນການອົບນຳທີ່ແຈ່ນຊັດວ່າການພູດ

2.2.3 อย่าให้หัวข้อใหญ่ ๆ ที่จะพูดมีมากกว่า 4 หัวข้อ และแต่ละหัวข้อควรจะสัมพันธ์กันอย่างสมเหตุและผล

2.2.4 ใช้คำพูดที่เข้าใจง่าย เมื่อมีศัพท์ทางเทคนิค ก็ควรอธิบายเสียก่อน และเมื่อจบหัวข้อแต่ละตอนก็ควรพูดให้ผู้ฟังได้รู้ ว่าเขากำลังจะพูดหัวข้อใหม่

2.2.5 ผู้แสดงปาฐกถา อาจจะใช้สันวนอุปมาอุปมาสัยภาษาไทยและคำ俗ในเนื้อเรื่องของตนบ้าง สำหรับบทลงท้าย อาจจะแทรกໄດ້เป็นครั้งคราว โดยพิจารณาแล้วว่า “ไม่ขัดกับลักษณะของเรื่อง และลักษณะขององค์ปาฐก” (เช่น องค์ปาฐกเป็นคนท่าทางดุ เคร่งชรีม แล้วแสดงและพูดบทลงกอกมาเช่นนี้ ก็จะขัดกัน)

2.3 บทสรุป

- 2.3.1 องค์ป้ารูกควรจะสรุปการพูดทั้งหมดให้กังหันต์รับ แต่เมื่อเนื้อความครบถ้วน
- 2.3.2 อาจจะจบการพูดทั้งหมดด้วยการเรียกร้องให้ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือจบลงด้วยบทกลอน, สุภาษิต หรือจบลงด้วยเรื่องที่สนุกสนาน ชื่นบานใจ หรือจบลงด้วยคำถาມ
- ถ้าการพูดเป็นเสียงหนึ่ง การก่อสร้างรูปสามเหลี่ยมแล้ว คำนำ จะเป็นฐาน และบทสรุป จะเป็นยอดของสามเหลี่ยม ทั้งอารัมภบท และบทสรุป ย่อมมีความสำคัญเท่า ๆ กับตัวเรื่องโดยที่ตัวเรื่องมีความยาวทั้งหมดประมาณ 3 ใน 4 ของเรื่องที่จะพูดทั้งหมด ส่วน อารัมภบทและบทสรุปจะมีความยาวเพียง 1 ใน 4 ของเรื่องทั้งหมด

3. ข้อแนะนำเกี่ยวกับการแสดงป้ารูก

เนื่องจากการแสดงป้ารูก เป็นการพูดเพื่อให้ความรู้ ความคิดเห็น และข้อเท็จจริง ผู้พูดหรือองค์ป้ารูก จึงควรแสดงสาระเหล่านั้นอย่างมีความเข้มข้น แต่เด่นชัด และเข้าใจง่าย อย่างไรก็ตาม องค์ป้ารูกอาจจะมุ่งคิดถึงแต่จุดมุ่งหมายของป้ารูก จนมองข้ามความสำคัญบางประการ ซึ่งอาจจะรวมได้ดังนี้

3.1 การแสดงป้ารูก เป็นการพูดเกี่ยวกับวิชาการ ดังนั้นองค์ป้ารูก จึงไม่ควรที่จะแทรกบทตลกมากเกินไป แต่ก็ไม่ควรทิ้งเสียงเลย วิธีที่ดี ก็คือ เตรียมบทตลกแทรกในตอนที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อผู้ฟังเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สนใจ

3.2 เรื่องที่พูดนั้น ควรจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ (ของผู้ฟัง) ให้ความรู้ และควรจะเป็นเรื่องที่ผู้ฟังไม่เคยรู้มาก่อน องค์ป้ารูกควรระลึกไว้ เรื่องที่ตนพูdnั้น ควรจะเป็นเรื่องที่เพิ่มเติมความรู้ให้แก่ผู้ฟังให้ก้าวขวางขึ้น

3.3 องค์ป้ารูก ควรจะรักษาอารมณ์ในการพูด ไม่ควรจะพูดพาดพิงไปถึงผู้พูดหนึ่ง ผู้ใด ด้วยถ้อยคำที่เสียดสี กระทบกระทิ้ง หรือระนาຍอารมณ์ที่คับแค้นกับผู้ฟัง

3.4 ควรใช้ไหวพริบสังเกตุอาภัยกิริยาของผู้ฟัง ถึงความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่ฟัง แล้วใช้ปฏิกิริยาเปลี่ยนวิธีพูดใหม่ เช่น เมื่อผู้ฟังรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่สนใจในเรื่องที่องค์ป้ารูกพูด แต่กลับไปทำสิ่งอื่นเสียเช่น อ่านหนังสือพิมพ์ ถักโครเชต์ มองไปทางหน้าต่าง ฯลฯ เช่นนี้องค์ป้ารูกก็ควรพูดให้เร็วขึ้น หรือเพิ่มบทตลกแทรกไว้

3.5 องค์ป้าสูก ควรพูดด้วยน้ำเสียงที่มีความรู้สึก มีชีวิตจิตใจรู้จักเน้นข้อความที่ควรเน้น ไม่พูดด้วยเสียงที่ดัง หรือเบาเกินไป สำนึบท้องมีเครื่องกระจาดเสียงໄวซวย ก็ไม่ควรพูดดังเกินไป สำนึมีเครื่องกระจาดเสียงช่วย ก็ควรพูดให้ดังขึ้น การพูดดังหรือเบาเกินไปนั้น จะทำให้ผู้ฟังไม่มีสมาธิฟัง และยังก่อให้เกิดความรำคาญ และเป็นหน่ายอภิด้วย

4. การแนะนำองค์ป้าสูกหรือแบกที่รับเชิญมาพูด

ในการพูด ทั้งแบบที่เป็นพิธีการ และไม่เป็นพิธีการนั้น จำเป็นที่จะต้องมีผู้แนะนำองค์ป้าสูก ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้พูดแนะนำ มักจะเป็นพิธีกร หรือผู้ที่จัดให้มีการป้าสูกตามขึ้นหรือเลขาฯ สมาคม

จุดมุ่งหมายของการแนะนำองค์ป้าสูก ก็คือ

4.1 เพื่อให้ผู้ฟังรู้จักผู้พูด (องค์ป้าสูก) ว่าเป็นใคร ทำอะไร มีความสำคัญอย่างไร

4.2 เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่ผู้พูด ผู้พูดจะเกิดความรู้สึกว่าผู้ที่จัดให้มีการป้าสูกตามขึ้นนั้นได้ทำการต้อนรับด้วยดี

4.3 เพื่อสร้างความสนใจให้แก่ผู้ฟัง เมื่อผู้ฟังรู้จักผู้พูด และความสามารถของผู้พูด จากการแนะนำแล้ว ผู้ฟังจะเกิดความกระตือรือร้น ใครที่จะฟังเรื่องที่จะป้าสูกกันนั้น

นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ฟังกับผู้พูดอีกด้วย นั้นก็คือ เมื่อผู้พูดเกิดความสนใจที่จะฟัง ก็จะทำให้มีความตั้งใจฟังมากขึ้น ฝ่ายผู้พูดได้เห็นว่า ผู้ฟัง มีความสนใจ และตั้งใจฟังดี ก็ก่อให้เกิดกำลังใจที่ดี ทำให้พูดดีขึ้น

5. หลักในการแนะนำองค์ป้าสูก

การแนะนำองค์ป้าสูกที่ดีนั้น ควรจะเป็นการแนะนำอย่างจริงใจไม่ใช้สรรเสริญหรือยกยอมาจนเกินไป การแนะนำองค์ป้าสูก มีหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

5.1 บอกว่า องค์ป้าสูกคือใคร มีตำแหน่งและหน้าที่ทางด้านใด มีความชำนาญทางด้านใด มีผลงานเด่นอย่างใด ในการแนะนำควรกล่าวถึงภูมิหลัง (background) ขององค์ป้าสูก ที่ตี สักเล็กน้อย

5.2 การแนะนำองค์ป้าสูก มิใช้การเล่าเรื่องประวัติ ฉะนั้นจึงควรจะมีใจความสั้นแต่รวมความหมายได้หมด และไม่ควรอย่าซื้องที่จะนำเสนอเรื่องส่วนตัวขององค์ป้าสูกมาพูด สำนึ衾เป็นควรจะขออนุญาตองค์ป้าสูกเสียก่อน

5.3 เรื่องที่จะนำมายูด ในการแนะนำ ควรจะอยู่ในขอบเขตของคุณงาม ความดี ขององค์ป้าอู๊กเท่านั้น ผู้พูดแนะนำควรระวังอย่าให้ออกนอกเรื่อง หรือพูดเกินความจริง เพราะจะทำให้องค์ป้าอู๊กเกิดความกระดาษอย่างต่อที่ประชุมชน

5.4 ถ้าผู้แนะนำไม่รู้จักองค์ป้าอู๊กดี ก็ควรติดต่อองค์ป้าอู๊กว่าจะให้ตนแนะนำอย่างไร ทั้งนี้จะต้องดีต่อกันก่อนวันแนะนำจริง

ตัวอย่างการแนะนำองค์ป้าอู๊กต่อไปนี้ เป็นแบบที่ยอมใช้กันสำหรับการพูดในที่ประชุมชน อาจจะสรุปหรือเขียนเป็นแบบ (form) ของการพูดแนะนำอย่างง่าย ๆ ได้ดังนี้

ท่านผู้พึ่งครับ (ค่ะ)

<div style="display: inline-block; width: 150px; vertical-align: top;"> สมาคม..... สโมสร..... <u>ชมรม.....</u> </div>	รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่เป็นผู้แนะนำให้
---	--

ท่านผู้พึงได้รู้จักกับ	<div style="display: inline-block; width: 150px; vertical-align: top;"> คุณ..... (ยศ)..... <u>ท่าน.....</u> </div>	ซึ่งท่านจะแสดงป้าอู๊ก
------------------------	--	-----------------------

เรื่อง.....

<div style="display: inline-block; width: 150px; vertical-align: top;"> คุณ..... (ยศ)..... <u>ท่าน.....</u> </div>	ปัจจุบันทำงานอยู่ที่.....
--	---------------------------

ในตำแหน่ง..... และเป็น	<div style="display: inline-block; width: 150px; vertical-align: top;"> สมาชิก <u>ผู้เชี่ยวชาญ</u> </div>
------------------------	--

ท่านสำเร็จการศึกษาชั้น..... จาก.....

และมีความสนใจใน.....

ท่านจะพนับผลงานอันดีเด่นของท่านในด้าน.....

ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และเรื่องที่ท่านจะพูดวันนี้ เป็นเรื่องที่ท่านมีประสบการณ์และ มีความสนใจมาก จะนั้นจึงเชื่อว่าป้าอู๊กของท่านวันนี้ คงจะให้ความรู้แก่ท่าน

ขอเชิญคุณ (ยศ)..... 	<div style="display: inline-block; width: 150px; vertical-align: top;"> ค่ะ <u>ครับ</u> </div>
-------------------------	---

6. การปิดป้ายกถา (หรือกล่าวขอบคุณองค์ป้าฐก)

หลังจากที่องค์ป้าฐกได้จบลงป้ายกถาแล้ว พิธีกรหรือผู้ที่จัดให้มีการป้ายกถาขึ้นจะต้องลุกขึ้นไปกล่าวขอบคุณองค์ป้าฐกและผู้ฟัง ในการกล่าวขอบคุณนั้น ก็มักจะเป็นข้อความสั้น ๆ หรือบางครั้งอาจจะกล่าวขอบคุณโดยการซักชวนให้ผู้ฟังปรบมือให่องค์ป้าฐก

7. สรุป

การพูดแบบป้ายกถาเป็นการพูดแบบให้ความรู้ ความคิดเห็นและข้อมูลเชิงวิธีการ พูด ย่อมแตกต่างไปจากการพูดสอนนักเรียนในห้องเรียน ดังนั้นการพูดแบบป้ายกถาเป็นการพูดแบบเน้นหนักไปในด้านการพูดในที่ประชุมชน (Public Speaking) ผู้พูดจำเป็นที่จะต้องยืนอยู่กับที่เกือบตลอดเวลา และผู้ฟังก็มีความรู้ วัย ฐานะทางสังคมแตกต่างกันไป ส่วนการพูดให้ความรู้ในห้องเรียนนั้น ส่วนมากมักจะใช้การพูดแบบสาธิต (Demonstration) ซึ่งหมายความว่าผู้พูดมีโอกาสเดินไปมา มีโอกาสแสดงท่าทางประกอบมากกว่าการพูดแบบป้ายกถา และผู้ฟังย่อมจะมีผู้ฟังที่มีพื้นฐานความรู้ และวัยเท่ากัน ส่วนหลักการอื่น ๆ นั้น ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

เวลาหนึ่งในช่วงชีวิตของคนทุกคนจะต้องมีโอกาสได้รับเชิญให้ไปแสดงป้ายกถาหรืออาจจะเป็นการแสดงความคิดเห็นบางประการ จึงเป็นการสมควรที่จะศึกษาให้รู้ถึงวิธี และหลักการแสดงความคิดเห็น หรือแสดงป้ายกถาไว เพื่อว่าเมื่อเวลาหนึ่นมาถึง ทุกอย่างจะได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ครูเป็นผู้ได้ชื่อว่าเป็นแม่พิมพ์ของชาติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้รู้ เพื่อนำความรู้นั้นไปถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์ต่อไป การฝึกให้เยาวชนมีทักษะในการพูด มีความสามารถในการแสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะทั้งสองอย่างนี้เป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งของลักษณะการเป็นผู้นำ (leadership) จะนั้น อย่างน้อยที่สุดครูก็จะได้ชื่อว่าเป็นผู้เสริมสร้างความเป็นผู้นำในสังคม (ไม่ใช่ผู้ตามสังคม) ให้แก่เยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคตต่อไป

แบบฝึกหัดบทที่ 14

จงเตรียมแสดงปาฐกถาต่อไปนี้เพียงข้อใดข้อหนึ่ง โดยใช้เวลาประมาณ 10-20 นาที

1. สมมติว่าท่านเป็นอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ท่านได้รับเชิญให้แสดงปาฐกถาเรื่อง “สตรีแต่งกายอย่างไรจึงจะงาม” ที่สมาคมอาชีพธุรกิจและเลขานุการ
2. สมมติว่าท่านได้รับเชิญจากสมาคมโรงเรียนราชภัฏให้แสดงปาฐกถาเรื่อง “ปัญหาเด็กวัยรุ่นในปัจจุบัน” ให้ประชาชนและผู้สนใจฟัง ที่หอประชุมโรงพยาบาลสงเคราะห์
3. สมมติว่าท่านได้เชิญจากชุมชนมูลนิธิศาสตร์วิทยาลัยรามคำแหง ให้แสดงปาฐกถาเรื่อง “เรียนคณิตศาสตร์ทำไม”
4. สมมติว่าท่านได้รับเชิญจากชุมชนวิทยาศาสตร์วิทยาลัยรามคำแหง ให้แสดงปาฐกถาเรื่อง “เรียนวิทยาศาสตร์อย่างไรจึงได้ผลดี”
5. สมมติว่าทางสมาคมส่งเสริมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ได้เชิญให้ท่านแสดงปาฐกถาเรื่อง “เราจะป้องกันทุกขภาพจิต และส่งเสริมสุขภาพจิตได้อย่างไร” ที่ห้องอยุธยา โรงแรมรายณรงค์
6. สมมติว่าทางสมาคมรักชาติแห่งประเทศไทยได้สืบทราบว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านภูมิศาสตร์ จึงได้เชิญให้ท่านไปแสดงปาฐกถาเรื่อง “บทบาทของภูมิศาสตร์กับสังคม” ให้สมาคมรักชาติฟัง ที่ทำการสมาคม
7. สมมติว่าท่านได้รับเชิญจากชุมชนภาษาต่างประเทศมหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้แสดงปาฐกถาเรื่อง “ทำอย่างไรจึงจะเก่งภาษาอังกฤษ”
8. เนื่องจากนายรัก ภาษา ซึ่งเป็นเลขาธุการสมาคมภาษาฯ ได้เชิญให้ท่านไปแสดงปาฐกถาเรื่อง “เรียนภาษาไทยดีมีสุข” ให้สมาชิกสมาคมฟัง ณ ที่ทำการสมาคม

ตัวอย่างการพูดแนะนำองค์ป้าสุก

เรื่อง “นโยบายการศึกษา กับตลาดแรงงาน” *

“พณฯ ท่านรัฐมนตรี

ที่วันนี้ “สมาคมการจัดงานส่วนบุคคลแห่งประเทศไทย” รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่ง
ที่ “พณฯ” ได้กรุณารับเชิญให้เป็นผู้มาบรรยายทางวิชาการ ให้แก่สมาชิกและแขกของสมาคม
ฟังในหัวข้อเรื่อง “นโยบายการศึกษา กับตลาดแรงงาน”

แต่ก่อนที่จะได้กราบเรียนเชิญ “พณฯ” กระผมในฐานะอุปนายกสมาคม “สมาคม
การจัดงานส่วนบุคคลแห่งประเทศไทย” ทำหน้าที่แทนนายกสมาคม โครงการกราบเรียนถึง
กิจการของสมาคมเพื่อ “พณฯ” จะได้ทราบโดยย่อ ดังต่อไปนี้

“สมาคมการจัดงานส่วนบุคคลแห่งประเทศไทย” ได้ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2508 ขณะ
นี้มีสมาชิกประมาณ 328 รวมทั้งสมาชิกประเภทสถาบันหรือองค์กรอื่น ๆ และสมาชิกประเภท
บุคคลส่วนใหญ่ของสมาชิกเหล่านี้ เป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมมาจากการแรงงาน ในหลักสูตร
การบริหารงานบุคคล วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของสมาคมก็เพื่อ เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ
เกี่ยวกับการจัดงานบุคคล และส่งเสริมความเข้าใจอันดี ในระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ตลอด
จนกว่าส่งเสริมวิธีใช้งานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ทุก ๆ เดือน สมาคมจึงต้องจัดให้มีการพบปะสัมมาร์ทระหว่างสมาชิก และ
จัดให้มีการบรรยายทางวิชาการ โดยได้พยายามเชิญท่านผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการต่าง ๆ
เพื่อมาบรรยายให้แก่สมาชิกของสมาคมได้ฟังอยู่เป็นประจำ มีอาทิ เช่น “พณฯ” ที่ บุณยเกตุ
“พณฯ” บุญชัน อัตถาการ ศาสตราจารย์ ดร.ป่วย อึ้งภากรณ์ เป็นต้น ท่านก็ได้กรุณามา
ให้คำบรรยายที่มีคุณค่าแก่สมาชิกของสมาคมอยู่เสมอ

* จากป้าสุกเรื่อง “นโยบายการศึกษา กับตลาดแรงงาน” โดย “พณฯ ออาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์” รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการ และ ณ งานประชุมใหญ่ ของสมาคมการจัดงานส่วนบุคคลแห่งประเทศไทย ที่ห้องอุฤกษา โรงแรมรายัน
ถนนสีลม พระนคร เมื่อวันศุกร์ที่ 6 มิถุนายน 2512 เวลา 20.00 น.

หมายเหตุ ส่วนที่เป็นตัวเองคือเนื้อหาของการแนะนำองค์ป้าสุก ที่แท้จริง

นอกจากนั้น สมาคมยังได้จัดให้มีการสัมมนาเป็นประจำ ปีละหลายครั้ง สำหรับคราวนี้ “สมาคมการจัดงานส่วนบุคคลแห่งประเทศไทย” ก็คงจะให้ความรู้แก่สมาชิกในด้านเกี่ยวกับแรงงานหรือกำลังคน ซึ่งกำลังเป็นปัญหาหนักใจแก่เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมและนักธุรกิจทั้งหลายอยู่ในปัจจุบันนี้ และเห็นว่า อาฒนา เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการวางแผนการศึกษาโดยตรง จึงได้กราบเรียนเชิญ อาฒนา มาเป็นผู้บรรยายพิเศษในวันนี้ ความจริงแล้วกระผมไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวแนะนำ อาฒนา ออย่างยี่ดายจะเกินไปนัก เพราะเชื่อว่าทุกท่านในที่นี้ เมื่อได้ยินชื่อก็คงรู้จักท่านดี แต่เพื่อเป็นการลำดับเรื่องให้สำหรับบางท่านที่อาจจะยังไม่ชัดแจ้ง กระผมก็ได้พยายามดันหน้าประวัติของท่านมา เพื่อพากเราจะได้ทราบชัดเจนยิ่งขึ้น

อาฒนา ท่านรัฐมนตรี ได้รับการศึกษาขั้นต้นจากโรงเรียนพุราขวิทยาลัยที่เบียงใหม่แล้วก็มาศึกษาต่อที่ห้องสมุดข้อมูลในกรุงเทพฯ หลังจากนั้น อาฒนา ก็ได้ไปศึกษาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยลอนดอน จนกระทั่งได้รับปริญญาโทในทางวิศวกรรมศาสตร์ และได้ไปศึกษาต่อทางวิศวกรรมโยธาจากสถาบันแมสเทลล์ ซึ่งอยู่ห้องลอนดอน หลังจากนั้น อาฒนา ก็ได้เข้ามาเป็นผู้บรรยายวิชาฟลิกส์และคณิตศาสตร์ ออยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะเป็นอาจารย์ และในฐานะอื่น ๆ อีกหลายอย่าง จนกระทั่งถึงประมาณปี พ.ศ.2495 ก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิบดีกรมอาชีวศึกษา

ข่าวสารของท่านได้เผยแพร่ก้าวหน้าขึ้น ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรี ได้รับเลือกตั้งให้เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ในระยะประมาณ ปี พ.ศ.2490-91 ก็ได้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และในปีเดียวกัน นั้นหลังจากได้รับเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ.2492-2495 อาฒนา ท่านรัฐมนตรีได้รับแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อร่องนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศรษณ์กิจาร เป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศไทยเดียว ประจำสำหรัฐอเมริกาและก่อนจะรับพระบรมราชโองการ แต่ตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันนี้ อาฒนา ก็ได้รับตำแหน่งอันนี้เกียรติ คือตำแหน่งผู้อันว่าการขั้นสูง หรือที่เรียกว่าสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงใต้

ข้อเดียวกันนี้ นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว กระผมเป็นเต็กท์ให้ยินดีติดศพไว้ ท่านเป็นเส้นสายห้องสมุดเคลื่อนที่ได้พำนัชท่าน ได้สั่งสอนตัวเราไว้เป็นจำนวนมาก เมื่อสักครู่นี้ ท่านก็บอกว่า “กลับจากสำหรัฐอเมริกามาแล้วหนังสือตั้ง 85 ลัง” เป็นหนังสือทั้งสิ้นและที่มีบันทึกนั้นกัน

แบบไม่คาดไว้ให้ เพราะฉะนั้น กระบวนการจึงขึ้นมันเหลือเกินว่าในวันนี้ พอนฯ จะได้นำความรู้เกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนที่จะเป็นประโยชน์แก่พวกเรานิธีนานาที่เป็นผู้อัดงานบุคคล ได้ฟังกันเป็นความครื้อข่ายมาก

ก่อนที่จะทราบเรื่องเช่นนี้ พอนฯ ได้นำรายยื่นวันนี้ กระบวนการในการขอผู้แทนของสมาคม การอัดงานส่วนบุคคลแห่งประเทศไทย ให้จะขอมอบหมายของสมาคมให้กับ พอนฯ เพื่อเป็นหัวหน้าลักษณะการที่ได้มานำรายยื่น ในวันนี้ด้วย

ตัวอย่างปาฐกถาพร้อมทั้งคำแนะนำองค์ปาฐกและการเปิดปาฐกถา เรื่อง “เด็กไทยกับเด็กฝรั่งในกรรคนะของข้าพเจ้า”*

ฯพณฯ ท่านอาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

วันนี้ฉันแนะนำของมูลนิธิส่งเสริมกิจกรรมสไมสรเยาวชนดินแดงมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มามาจัดรายการพิเศษขึ้น ณ หอประชุมโรงพยาบาลสงฆ์นี้ เนื่องจากโอกาสครบรอบ 10 ปี ในวันสถาปนาสไมสรเยาวชนดินแดง ซึ่งเป็นศูนย์เยาวชนแห่งหนึ่ง ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นและดำเนินกิจการโดยผู้อ้าสาสมัคร เพื่อทำการส่งเสริมเยาวชน ในย่านดินแดง อำเภอพญาไทและห้องถินไกส์เคียง ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสมแก่เพศและวัย อันจะเป็นทางให้เจริญเติบโตขึ้น เป็นผลเมื่อที่ดีของประเทศไทยและโลก

ในการจัดงานครั้งนี้ ในตอนเช้าทางมูลนิธิได้ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลขึ้นเพื่อเป็นความสิริมงคลตามประเพณีนิยม นอกจากนั้นยังได้จัดให้มีการประกวดภาพเขียนของเยาวชน ขึ้นด้วย ซึ่งปรากฏว่ามีเยาวชนทั้งในพระนครและต่างจังหวัดได้ส่งภาพเขียนเข้ามาประกวดเป็นจำนวนมาก

ในอันดับต่อไปนี้ ก็จะถึงกำหนดเวลาอันสำคัญที่จะได้เริ่มการแสดงปาฐกถาในหัวข้อเรื่อง “เด็กไทยกับเด็กฝรั่งในทัศนะของข้าพเจ้า” ซึ่ง ฯพณฯ ท่านอาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเป็นองค์ปาฐก อันนับว่าเป็นเกียรติยศแก่มูลนิธิส่งเสริมกิจกรรมสไมสรเยาวชนดินแดง เป็นอย่างยิ่ง

* ปาฐกถาเรื่อง “เด็กไทยกับเด็กฝรั่งในกรรคนะของข้าพเจ้า” แสดงโดย ฯพณฯ ท่านอาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ณ หอประชุม โรงพยาบาลสงฆ์ เมื่อวันอาทิตย์ที่ 24 สิงหาคม 2512 เวลา 14.00 น. เนื่องในวาระครบรอบ 10 ปี ของการสถาปนาสไมสรเยาวชนดินแดง

คุณหญิงเสนา อภัยวงศ์ นายกกรรมการบริหารมูลนิธิของกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมของสไมสรเยาวชนดินแดง เป็นผู้กล่าวคำแนะนำองค์ปาฐก และกล่าวปิดปาฐกถาด้วย

สำหรับประวัติ พนฯ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนให้ท่านซึ่งมีเกียรติได้ทราบโดยย่อดังนี้ คือในด้านการศึกษาเมื่อพิพาร์วัช พนฯ ได้สำรวจการศึกษาจากโรงเรียนบุพราชวิทยาลัย ที่จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนอัสสันขัญกรุงเทพฯ

ต่อนานท่านก็ได้ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษจนได้รับปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยลอนดอน เมื่อปี พ.ศ.2473 กับประกาศนียบัตรทางวิศวกรรมโยธาจากสถาบันเทคโนโลยีลีทแคนนิคในปีเดียวกัน และในปีต่อมา ก็ได้รับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยลอนดอนด้วย

ส่วนหน้าที่ราชการในอดีตของ พนฯ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนั้น ท่านเคยได้รับตำแหน่งเป็นอาจารย์และเลขาธิการจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เป็นอดีตกรรมอานุวัชศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสมานักกุลวิสก้า เป็นผู้แทนราชภูรจังหวัดเชียงใหม่ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดรธานี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ นอกจากนั้นยังเคยรับตำแหน่งเป็นเอกอัครราชทูตไทย ประจำประเทศไทยเดียว ลังกา และศรีลังกานคริกาด้วย

พนฯ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ที่สนใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องของเด็กไทย และเด็กฝรั่งมาก ฉะนั้น ในการปาฐกถาเรื่องเด็กไทย และเด็กฝรั่งในกรรณ์ของท้าพเข้า ชี้ ฯ พนฯ จะได้แสดงต่อไปนี้ จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างมาก

นั้น* ได้เวลาอันควรแล้ว ดิฉันโครงขอเชิญ พนฯ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้โปรดเริ่มการแสดงปาฐกถาต่อไป

(เมื่อจบการแสดงนำองค์ปาฐกแล้ว องค์ปาฐกได้เริ่มแสดงปาฐกถาดังต่อไปนี้)

“คุณหญิงเสนา อภัยวงศ์ ท่านผู้มีใจกุศล และบรรดาท่านหัวหน้าหลายที่มารอยู่ ณ ที่นี้

ความจริงนั้น ผมก็ไม่ควรจะมาตอแย่ หรือโถ่เย้ยอะไรกับเรื่องการแนะนำตัวของผู้จะมาพูดในวันนี้ พอดีมาถึง มองเห็นการแสดงต่าง ๆ แล้ว ก็รู้สึกทันทีว่า เด็กไทย กับเด็กฝรั่งนั้นแตกต่างกันอย่างไร

เมื่อตะกันนิดเด่นเรื่อง เหตุใด ฯ นั้น (หมายเหตุรูปรวม:— ในการแสดงรำนั้น เทปคนตีหยุดกลางคัน ทำให้เด็ก ๆ ต้องรำต่างกันหลายครั้งหลายหน เข้าใจว่าสายไฟ การส่องเสียงหรือเครื่องเส่นเทปคงจะบลูกบลัดข้อ) ถ้าเป็นเด็กฝรั่งแล้ว เขาจะไม่มีการยิ้มเย้มหรือจะแสดงอะไรต่อไปจนถึงที่สุดจนจบเลย แต่เด็กจะเดินกระโดดเท้าปี๊บปังออก

* ที่พิมพ์คำอันทั้งหมดนี้ คือ การแนะนำองค์ปาฐก

ไปเลย นั่นก็แสดงว่า เด็กไทยแต่ก่อต่างกับเด็กฝรั่ง ก็ตรงที่มารยาท มารยาทอันนิมนานวนี้ นอกจากประเทศไทยแล้วก็เห็นจะหาที่ไหนได้ยากหัวทั่งโลกนั้น ดังที่ผมได้รับเชิญให้มานปฐกถา ก็คิดว่า อ้อ ! ปัญหาเรื่องกลัวๆ ๆ แคนนี รับเขาไปก็เป็นดี ก็เลยบอกเข้าไปว่า รับจะมา แต่ พ่อรับมาแล้ว มาบังคิดดูอีกที อันบัญหาหลักๆ ๆ นี่กลายเป็นปัญหาที่คิดออกมากแล้ว “จะนำ มาพูดได้ยากที่สุด” ยกที่สุด เพราะอะไร เพราะถ้าใครตามอะไรเรา ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาฯ เรา อธิบายได้ง่าย แต่พอใครเอาอะไรที่ง่าย เช่น ศัพท์ที่ว่าง่ายที่สุดมา ถ้าหากเรายังตอบยากที่สุด ฉันได้ก็นั่นนั่น สิ่งที่ง่ายเรากลับตอบยาก สิ่งที่ยากเรากลับตอบง่าย นี้เป็นเรื่องของอะไร ของ ประชญาหรืออะไรก็ตามใจ

ผมจึงมาคิดว่า เอ ! เราจะพูดถึงเรื่องเด็กไทยกับเด็กฝรั่ง หมกมารู้สึกว่า เอ๊ะ จะเอา ยังไง อะไรเป็นเด็กไทย? แม้เด็กฝรั่งเองก็เหมือนกัน จะเอาเด็กฝรั่งที่ไหน ตอนไหน คนไหน ชนิดไหน มาพูด เพราะถ้าแต่เพียงเอามาพูด เด็กที่เราคิดว่า จะเอามาพูดเป็นตัวอย่างนั้นก็ หาตัวอย่างได้ยากเหลือเกิน เป็นดันว่า ไม่ต้องพูดเอากับเด็ก แม้กับผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ที่นี่ พูดกับ ผู้ใหญ่ก็ยังดูจะง่ายกว่าเด็กด้วยซ้ำไป เช่น ถ้าหากว่า ผู้ใหญ่คุณไทยแต่ก่อต่างกับฝรั่งยังไง ก็ ไม่รู้จะเอาคนไทยคนไหนนี่ จะเอาคนไหนละ ที่เป็นคนไทย และคนไหนจะเป็นคนไทยตัวอย่าง หรือคนไหนจะเป็นคนไทยแบบสัญลักษณ์

ถ้าจะเอาคนไทยแบบสัญลักษณ์ ก็เห็นองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นแหล่ะ ท่านเป็นคนไทย แต่ก็เป็นคนไทยในอุดมคติของเรา คือ คนไทยที่คุณไทยควรจะเป็นอย่างไร ควรจะมีอย่างไร ควรจะเจริญด้วยอย่างไร นั่นเป็นตัวอย่างของคนไทยที่เราต้องอยู่ในขั้นอุดม คติ อยู่ในสิ่งประเสริฐเลิศสุดแล้ว ดีที่สุด น่ารักที่สุด งดงามที่สุด น่าพระทัยที่สุด คือ หาอะไรไปเป็นคุณศัพท์ ซึ่งไม่ใช่อุดมคติประมาณหาอย่างดีกว่านี้ไม่ได้

ส่วนเด็กไทยนั้น เราจะไปพูดอย่างไร เพราะพูดยังไงก็พูดยาก เพราะเหตุว่า สิ่งใด ถ้าเราพูดแล้ว มันต้องให้รู้เรื่องยืดยาวออกไป อย่างไหนเป็นเด็ก อย่างไหนไม่เป็นเด็ก เพราะ ถ้าหากเราจะพูดไปจริง ๆ แล้ว ถ้าเราไม่ระวังตัวให้แน่นอน เราว่าอย่างนั้นเป็นเด็กไทย แต่มี ผู้อื่นค้าน บอกว่าไม่ใช่เด็กไทย นี่ไม่ใช่ลูกเด็กไทย นี่ไม่ใช่ภาพเด็กไทยเลย เป็นภาพเด็กผสม คือ เอาหลายอย่างมารวมกันเข้า เอาคุณความดีหรือคุณความชั่วหลาຍอย่างมาบวกกันเข้า แล้ว บอกว่านี้เป็นเด็กไทย มันก็ไม่ได้ หรือจะเขียนเป็นภาพตัวสมเสร็จที่สวนสัตว์ ทำไม่เข้าเรียก ว่าตัวสมเสร็จ เพราะในโบราณ เขาเชื่อกันว่า ในตัวสมเสร็จอันนี้ ถ้าเข้าเชื่อดเนื้อตรงนั้น เราจะได้เป็นเนื้อวัว ถ้าเชื่อตrangนี้ จะเป็นเนื้อหมู และเชื่อตrangนี้ จะเป็นเนื้อไก่ เมื่อมา

รวมอยู่ในตัวสัตว์อันเดียวกัน จึงเรียกว่า ตัวสมเสร็จ หรือประสมเสร็จ คือ เอาหลายนอย่างมารวมกัน

ที่นี่ ถ้าหากว่าเราจะพูดกันถึงเรื่องเด็กไทย ผู้มีชักจะง ฯ เสียแล้วว่า จะพูดยังไงดี ที่แรกคิดว่ามันง่าย ลองไปอ่านหนังสือครุหลายเล่ม ว่าเข้าพูดถึงเด็กเมืองไทยเป็นยังไง ตั้งแต่ สมัยตั้งแต่กรุงศรีฯ มาจนถึงสมัยปัจจุบัน ก็มีความเห็นอย่างฝรั่ง เขาว่าอย่างนั้น ที่นี่ คนไทยเราจะเห็นด้วยหรือเปล่า? ก็ไม่แน่ใจ เพราะฉะนั้น ถ้าเราจะเก็บเอาข้อปากของฝรั่งเขามาพูด กันลักษณะอย่าง มาตั้งแต่สมัยแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ลงมาจนถึงสมัยปัจจุบันนี้ ฝรั่งที่เข้ามาในประเทศไทย เขาก็บอกว่าคนไทยนั้น พอโடั้นแล้วน่าเกลียด แต่ว่าตอน เป็นเด็กนั้นน่ารัก แล้วผอมก้มิดดู ก็เห็นว่า ถ้าจะจริงและ เพราะเรายังไม่เคยเห็นเด็กทำ อะไรที่เป็นกาลีบ้านกาลีเมืองเท่าไหร่เลย แต่มักจะทำด้วยที่เรียกโมฆาติ เพราะความที่รู้ เท่าไม่ถึงการณ์ แต่ที่จะทำด้วยความตั้งใจที่จะทำร้าย จะบ่อนทำลาย จะทำอะไรให้มันหมดไปนั้น เด็กๆ เห็นจะไม่มีความผิดในอย่างนี้

นายลาลูเบร์ ได้บอกว่า เด็กไทยเรานั้น เวลาเป็นเด็กน่ารัก และพ่อแม่ก็รักเด็ก ข้อนี้ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากเด็กที่อื่น ๆ แม้แต่เซอร์ จอห์น บาร์ริง ซึ่งเข้ามาในแผ่นดิน ราชอาณาจักรที่ 4 เมื่อปี ค.ศ.1855 ก็ได้บอกว่า “ไปที่ไหนมาก็ว่าในประเทศไทย แม้แต่ไปในย่านสลัม หรือย่านที่ด้อยพัฒนา ไปดูเถอะ จะเห็นพ่อแม่ พ่อของคนยืนอุ้มลูก 2 มือ 3 มือ อุ้ม 2 ข้าง ก็มี แล้วยังจูงตามหลังเข้าไปอีก นี่ก็แสดงว่า คนไทยเราแต่ไหนแต่ไรมา เราอยังไม่เชื่อถือถึง การจะลองกำกับเด็ก เพราะฉะนั้น เราไปไหนมาก็เห็นมีเด็กตามมา แต่เขานอกว่าพ่อแม่นั้น ถึง หน้าจะยากจน บางคนหน้าตาเหมือนยังกับโจ้ผู้ร้ายก็จริง แต่ก็อาจจะเป็นโจ้ผู้ร้ายที่อื่น แต่ กับสำหรับลูกของตัวนั้น พ่อแม่ดูหน้าตาอ่อนหวาน ยิ้มแย้ม มีความรักใคร่เป็นพิเศษ ซึ่ง เชอร์ จอห์น บาร์ริง บอกว่า “ลองเดินไปในที่ใดก็ตามในในที่ซึ่งมีสภาพเดียวกัน ในประเทศไทย อย่างทุก จะไม่ได้เห็นการแสดงความหมาดคลาบน้ำค้างคาวรักลูกอย่างพ่อแม่คนไทยแสดงออกมาก และ จะไม่เห็น เด็กที่ไหนจะน่ารักเท่าเด็กในประเทศไทย” นี่ เชอร์ จอห์น บาร์ริง เขาก็เป็นคน ชั้นผู้ใหญ่ เขาก็ให้ความสั่งเกตไว้เช่นนั้น

หลังจากนั้นมา ก็มีพวกสังฆารชาบทหลวง เขาก็เขียนไว้ เขานอกว่า “เด็กไทยนั้น น่ารัก เวลาเล็ก ๆ ละก็พ่อแม่สั่งสอนอบรมดี” แม้ไม่ทราบว่า ปัจจุบันนี้จะใช้ได้หรือเปล่าที่เขาระstreิญนั้นนะ เพราะพ่อแม่สมัยก่อน ๆ เข้าดีจริง ๆ นะ เขาก็ได้อบรมลูกเข้าให้มาอยู่ข้าง

หน้าเป็นตรา ๆ นี่ แต่ฟ่อแม่ปัจจุบันนี้ “ไม่ทราบว่าจะดีหรือไม่ดี ถ้าดีจริงแล้ว เราถึงไม่มีปัญหาที่จะต้องมาพูดกันถึงว่า ที่ย่านดินแดงนี้ด้อยพัฒนาหรืออะไร “พระะฉะนั้น ถ้าจะมีความแคร์ ก็เลวอยู่ทั่วไปในไทย” ไม่ใช่เด็กที่เด็ก”

เขาก็บอกไว้อย่างนี้ละ บอกว่าเด็กของเขานะ ถ้าไปในอังกฤษจะเห็นพ่อแม่ทารุณ ต่อลูก พ่อแม่กินเหล้าเมายาเบ เปะลูก ลีบลูก ทอดทิ้งลูกอะไรต่าง ๆ นานา เขานอกกว่าอย่างนี้ไม่เห็นมีในประเทศไทย

พระะฉะนั้น การที่เข้าตัดสินเช่นนี้นั้น เขาว่าเช่นนี้ มันก็แสดงอยู่แล้วว่า วัฒนธรรมของไทยเรานั้น เดิมนั้นก็ไม่ค่อย เป็นวัฒนธรรมที่สูง มีความรัก มีความพอกพอใจ มีความรับผิดชอบในเด็ก ที่ตนทำให้เขากีดขึ้นมา เมื่อกีดขึ้นมาแล้ว ก็ไม่ได้ทอดทิ้ง มีการอบรมสั่งสอน “พระะฉะนั้น เด็กไทยจึงว่านอนสอนง่าย” เขาว่าอย่างนั้น ยิ่งการติดต่อกับพระสงฆ์องค์เจ้าแล้ว เด็กไทยมีความมีมารยาท เรียบร้อย ต่อพระสงฆ์องค์เจ้า ต่อครูบาอาจารย์ ต่อพ่อแม่ของตน อันนี้ มีเรื่องที่เราจะดูได้

พระะฉะนั้น พอมารอย่างพวง Hera จ้างผู้ร่วมม้าช่วยราชการในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นครูบาอาจารย์ในสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้นว่า อย่างมิสเตอร์ แคมเบล ซึ่งมาเป็นที่ปรึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในปี ค.ศ.1903 ก็ได้ หรือ ครูเออร์เนสต์ยัง ซึ่งมาสอนอยู่ในโรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยาภักดี และมีอีกหลายท่านก็ได้เขียนบอกไว้ว่า

“ความน่ารักของเด็กไทยคนนี้ ทำให้ทุกคนที่เข้ามาในประเทศไทยแล้วรู้สึกแบปลกใจ เพราะว่า เด็กไทยเหล่านี้ เป็นเด็กที่มีนิสัยโอบอ้อมอารี อันนี้ เขานอกเด็กไทยแล้วเป็นเด็กนั้น นิสัยที่ต้องแบ่งเพื่อนกัน น้องไรกัน แม้บุตรหรือแม่บุญเดียวสูบหัวใจเรียน” (เสียงผู้พูดหัวเราะสันห้อง)

Mr.P.A. Thompson เขาก็เขียนเรื่อง “เด็กไทย” บอกว่า “เด็กไทยนั้นพ่อแม่กันมากตามใจเสื้อจนเหลือเกิน จนเขาแสดงว่าเด็กคนหนึ่งนั้น ปากกำลังดูคนมารดาอยู่ แต่มือหนึ่งจับบุหรี่ไว้ พอดีกับคนที่ ก็มาสูบบุหรี่เสียที่ สูบบุหรี่แล้วก็หันไปดูคนแม่เสื้อที่ อะไรอย่างนั้น เป็นต้น แสดงว่า พ่อแม่รักใคร่เอาใจใส่ปลดอยให้ห้ามอะไรตามของใจ เสื้อผ้าไม่ต้องใส่ กระโดดน้ำ กระโดดคล่อง พายเรือเก่ง อะ ไรเก่งอย่างนี้ เป็นต้น” นี่เป็นเรื่องที่ฟรั่งเข้าเยี่ยมมาเช่นนั้น และเขานอก ว่า เด็กไทยเจริญวัยตามสภาพของธรรมชาติ คือ โตขึ้นอย่างธรรมชาติ รู้จักจับปู จับปลา มาเผาไฟ มากย่างเผา กินได้ตามสบาย ผลไม้อะไรก็ขึ้นไปเก็บ ไปอะไรต่าง ๆ แล้วก็ไม่ต้องสอนให้ว่ายน้ำ เด็กไทยว่ายน้ำเป็นเอง เขาว่ายังงั้น นี่ก็อาจจะเห็นพวงลูกชาวบ้านตามแควรล่อง

หรือตามแม่น้ำ กระโดดลงน้ำต่อtom ๆ อะไรก็ว่ากันไป นี่เขานอกกว่า เด็กไทยน่ารู้จักช่วยตัวเอง ตั้งแต่เล็ก ๆ พอโตขึ้นก็รู้จักมีการเข้าบัวช เข้าเรียนไปรับใช้พระ ไปอยู่วัดก่อน ไปเป็นลูกศิษย์ วัดก็ได้ศึกษาเล่าเรียน อ่านหนังสืออะไรขึ้นมา

เพราะฉะนั้น เขาก็คงบอกว่า คนไทยที่เป็นผู้ชาย เป็นชาญฉลาดจริงนั้น น้อยคนนักที่จะอ่านหนังสือไม่ออก เพราะไปอยู่กับพระท่านมา “ได้ศึกษาเรียน ก. ขอ ก.กา ตามวัด แต่เขาบอกว่าเป็นที่น่าเสียดายว่า เด็กหญิงนั้นไม่ค่อยได้มีโอกาสอย่างเด็กผู้ชาย เพราะจะไปอยู่กับพระท่าน พอโตขึ้นหน่อยแล้ว เขา ก็ไม่ให้เข้าไปอยู่ใกล้ชิดกับพระสงฆ์องค์เจ้า เรื่องเป็นเช่นนี้

ส่วนถ้าเราหันมาดูเด็กฝรั่งบ้าง จะเป็นยังไง? ผมพยายามไปหาหนังสือฝรั่งที่เกี่ยวกับเรื่องของเด็กฝรั่งนั้น มันไม่มีหรอกที่จะเขียนเล่าเหมือนอย่างว่า เด็กเมืองไทยเราเป็นยังไง ถ้าเขียนก็เขียนเป็นอย่างลักษณะกิจไปเลย เช่น เป็นตำราของแพทย์ไปเลย หรือเป็นตำราของจิตวิทยาไปเลย หรือเป็นตำราของนักศึกษาไป แต่ที่จะเขียนให้เราเห็นว่า เด็กฝรั่งนั้นเป็นอย่างไรพูดยาก ผมก็ได้แต่เอาทัศนวิสัยที่ผมได้เห็นเด็กฝรั่งที่ได้ร่วมกันมาตั้งแต่เรียนหนังสือ อะไรด้วยกัน ก็รู้สึกว่าเด็กฝรั่งนั้นตรงข้ามกับเด็กไทย เช่น อย่างที่ครูยังบอกว่า เด็กไทยนั้น มีอะไรของล่น เล่นกันทั้งชั้น เล่นกันทั้งสถานที่ มีอะไรแบ่งกันไป มีสมุดเล่มหนึ่ง เพื่อนไม่มีกระดาษก็จีบแบ่งให้กันเลย เอาไปเขียนกัน คนนั้นเอาไป คนนี้เอาไป มีหนังสือเล่มเดียว โอนกันไปทั่วห้อง เมื่อสมัยเริ่มจะนำปากกาหมึกซึมมาใช้ใหม่ ๆ นั้น คราวมีหมึกขาดหนึ่ง ส่งไปทั่วห้องเรียนเลย คราวไม่มี อนุญาตให้รื้มได้ แต่เด็กฝรั่งนั้นตรงกันข้าม นั่นพูดจากที่ผมเห็นเอง เช่น วันนี้เราไม่มีปากกา ลืมเอาสมุดเรียนมา จะขอรืมเข้า บอกว่าจะขอหมึกสักหน่อย ไม่ได้ ต้องว่า “ขอรืม” แล้วพรุ่งนี้ เรายังเอาขวดหมึกเราไป เราส่งไปให้เข้าแล้วเราต้องบอกว่า เมื่อวานเราใช้หมึกเข้า และเขาก็จะตีหน้าเฉย ๆ เอาปากกาจีบดูดหมึกจากเราไป ทำคล้าย ๆ กับว่าเมื่อวานมันอาช่องเราไป วันนี้ เราอาช่องมันมา เป็นอันใช้หนึ่งกัน

ที่จะคิดว่า เอาของอะไร ช่วยใคร เมื่อยามเดือดร้อนนั้นไม่มี ข้าพเจ้าเคยขาดกระดาษ ไม่มีใช้ก็ต้องขอรืมเข้า แต่พอถึงคราวเข้าบ้านอกขาดกระดาษ เราบอกเอาไปเลย ๆ ยกให้ไม่เชื่อ บางที่ ไม่เชื่ونะ กลับบอกว่า พรุ่งนี้จะเอามาใช้ให้ พอเรานอกกว่า ไม่เอา บอกว่า เอาไปเลย ๆ เขากำทำไม่ล่ะ? เราบอกว่า กระดาษแผ่นเดียวมันไม่ทันทำให้ฉันจนลง หรือรำรวยมากเท่านะไร เอาไปเถอะเอาไปใช้เถอะ วันหลังฉันไม่มี ฉันจะได้อกแกบ้าง เขาว่ายังเงินหรือ อ้อเพิงจะเข้าใจ อย่างนี้มันก็เป็นพระอะไรล่ะ? เพราะฝรั่งเขาสอนลูกเขา เขาย้อนตั้งแต่ต้นมาเชี่ยว เขาก็บอก “Business is Business”

หมายความว่าอะไร อ้ายเรื่องค้าขายหรือเรื่องข้าวของเงินทองนี่นะ ต้องถือเป็น
เรื่องธุรกิจล่ะ จะไม่ใช่เป็นเรื่องเล่น ๆ จะเอาไปเปล่า ๆ นะไม่ได้ อันนี้แหล่ เป็นเรื่องที่เรา
มองเห็นชัด

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเราไปในสหรัฐอเมริกา จะเห็นได้ว่าอ้ายเรื่องอย่างนี้นั้นเขา
สอนเด็กของเขามานะ เขาหัดของเขามาหรือจะเป็นนิสัยประจำของพ่อแม่ แล้วลูกก็เลยเอา
ตามอย่างมากได้ ถ้าเป็นเรื่องธุระอะไร เป็นไม่ให้เสียรัดเสียเบรียบใคร ถ้าให้เขาก็จะบอกว่า
ให้ แต่ถ้าหากว่าจะตามธรรมชาติ ไม่มียอมเสียรัดเสียเบรียบใดๆ แต่เขาก็จะเอารัดเอาเบรียบ
กันหรือเปล่า เขากับกันหรือเปล่า ผสมไม่ทราบแต่เขามียอมเสียเบรียบ อันนี้ เป็นหลักการ
สอนของการเป็นผู้รัง เขารู้กว่าอะไรไป ก็ต้องเห็นด้วยยกไว้ก่อนละ เหมือนกับเรา
ว่าเห็นด้วยเสียก่อนคงสนับสนุนป่วยมือ คือว่าเขากับกันอย่างนั้น

เพราะฉะนั้น เขายังอ้างให้ญี่ปุ่นถึงอะไร บางส่วนยังตามปามไปถึงอะไร ราชตรัฐภูมิ
หรืออะไรก็ตาม เขานอกจาก ราชตรัฐภูมินั้นไม่มีความสามัคคีกันเท่าไหร่ แต่ละเรื่องอ้างไป
ให้ญี่โต อ้ายเนี่ยมต้องคิดว่า ฝรั่งโดยมากเขาก็อ ทรงวิทยาที่ว่า “ถ้าคืนหนึ่งจริง เขาก็ว่าศอก
หนึ่งก็จริง” เขาว่ายังนั้น แต่ความจริง มันอาจจะคือจริง แต่ศอกไม่จริงก็เป็นได้

แต่เราถือว่า คืนก็จะเล ศอกก็จะเล ไทยเราถือว่าอย่างนั้น นี่เลยตามปามไปบางครั้ง
บางคราว บางคราวตามปามไปญี่ปุ่น แต่ถ้าจะพูดให้ดีแล้ว พ่าว่าเด็กโตขึ้น เด็กของไทยเรา
เริ่มจะมีนิสัยเปลี่ยนเร็ว เขาว่าเด็กไทยเรานะแก่เร็วกว่าเด็กของฝรั่ง นี่แทนทุกคนเขาว่าอย่างนั้น
เขาว่าเด็กไทยอายุ 12 ปีนะ หัวสมอง develop พัฒนาเร็วกว่าเด็กฝรั่งอายุ 15 ปีเสียอีก นี่เขาว่า
ว่าเช่นนั้น แต่จะเป็นเพราะอะไร瘤ก็ไม่ทราบ หรือจะเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศ
ร้อนหรือว่าประเทศไทยอยู่ใกล้ธรรมชาติ เรายังสิ่งนั้น สิ่งนี้มาก เขาก็ว่าเช่นนั้น

เด็กฝรั่งกับพ่อแม่ ก็มีความรู้สึกพิเศษ นี่ราษฎร์ถึงฝรั่งอย่างซึ้นธรรมดางามญี่เรา
ไม่ไปพูดถึงในพระราชวงศ์ หรือไม่พูดถึงในระดับขุนนางซึ้นญี่ปุ่น หรือในหลักของเรื่อง
ซึ้นมหาเศรษฐี เราพูดถึงซึ้นธรรมดากันไป เขาว่าเด็กฝรั่งมีความรักในพ่อแม่น้อย มีคนเขาว่า
อย่างนี้ มีนักจิตวิทยาคนหนึ่งเขากล่าวว่า ฝรั่งไม่ค่อยรักพ่อรักแม่ ก็พระฝรั่งพ่อฝรั่งแม่ไม่ใช่
คนนี้ เขากล่าวว่า ทำไม่ถึงไม่ใช่คนละ? ก็ฝรั่งกินนมวันนี่ แม่เขาก็อ้วนนะซี ก็เมื่อแม่เข้าเป็น
วัว เขาก็มารักคนทำไม่ เขาว่าเช่นนี้ และที่เขานอกกว่า เด็กไทยน่ารักพ่อแม่มาก ก็พระ

เด็กไทยเกิดมา พ่อแม่ก็อุ้มไว้กับอก แล้วก็ให้ดูดนมารา ก็ได้จากอกของมารดา เช่นนี้เป็นต้น ความรัก ความอหังการก็มีขึ้นมา ฝรั่งไม่เป็นเช่นนั้น แต่ที่นี่ผมว่าถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว ก็ต่างสักว่าต่อไปนี้เด็กไทยก็คงจะไม่รักพ่อแม่ขึ้นมาเหมือนกัน เพราะสภาพสตรีไทยมาในตอนหลัง ๆ นี้ ก็รู้สึกจะส่งงานรุ่ปทรงของตัวเองให้เหมือนกับイヤห์เม่มีเหมือนกัน คงจะไม่ให้ลูกของตัวได้รับอาหารจากวิถีธรรมชาติ คงจะไปหาจากที่อื่นมาให้ ผิดคิดว่า ถ้าเป็นพ่อแม่ไทยทุกคน ทำเช่นนั้น ไม่ใช่ความเคารพรักใครนับถือพ่อแม่ ก็จะหมดไปแบบเดียวกับฝรั่งนี้ก็เป็นได้นี่ เขาว่าเช่นนั้น เราควรจะปล่อยให้เป็นเช่นนี้รีบela ผิดก็ไม่ทราบ

ที่ผมแปลงใจที่สุด ก็คือว่า วันหนึ่งพบกับน้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกระทรวงการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร อย่าไปบอกชื่อเขา หรืออย่าไปบอกตำแหน่งเขา เขาขับรถยนต์มาแล้ว ก็มารดาของเขามี คือ คุณแม่ของเขานะ ก็มีธุระมาแทบ ๆ นั้น พอดีเวลาจะต้องกลับ เขาก็ปล่อยให้คุณแม่ของเขานั่นรถประจำทาง ห้อยโหนคุบคุบปองไป ขึ้นกีแทบไม่ได้ สั่นเชือป ก็ไม่เห็นเข้าเดือดร้อน ส่วนตัวเขาก็นั่งขับรถของเขานั่นป้อปไป คล้าย ๆ กับว่าต่างคนก็ต่างไป ต่างคนต่างมีธุระต่างก็เป็นเรื่องของตัว นี่มันก็ทำชนิดนี้

พอเรามานั่งคิดดูว่า ทำไม่มันเป็นเช่นนี้ เคยถามเด็กอเมริกันหลายคนว่า ทำไม่เรื่อง มันถึงเป็นเช่นนี้ล่ะ เขายากว่า พ่อแม่ของเขานั้น ตามธรรมดาก็อื้นมา ลูกได้อัญกินกับพ่อแม่ พอกจะโถเข็มหน่อยแล้ว จะไปโรงเรียน จะไปเข้าวิทยาลัยแล้ว พ่อแม่บางคนไม่ออกเงินให้ บวกแกอยากจะไปเรียนก็ไปหาเงินของแกเจ้าอาชีพ แกหาเงินใจแกก็เรียนไป แกหาไม่ได้ นั้น ก็ไม่จำเป็นต้องดูแลแกต่อไปแล้ว แกตอบที่จะช่วยตัวเองได้แล้ว

พระจะนั้น เมื่อเด็กเขารู้สึกว่า เขายังไงไปเรียนในวิทยาลัยเขายังหาเงิน ของเขาก็จะ พอกหามาได้ เขาก็เรียนของเข้าไป พ่อแม่ก็ไม่ได้มีช่วยเหลืออะไรเข้า อุดหนุนอะไรเขาก็ไม่มี เสบียงอาหารการกินที่บ้าน บางที่พ่อแม่ก็เรียกເອງเงินคืนเดือนละเท่านั้นเท่านี้หรือญูก็มี

ก็เมื่อเป็นเช่นนี้ ความเป็นพ่อแม่-ลูก มันก็ไม่มี เพราะเหตุที่ว่า เมื่อเสียสตางค์ให้แก แล้ว ความเป็นญาติ ก็ขาดสะบันน์ไป กลายเป็นคนอื่นเข้ามาแทน เมื่อเป็นคนอื่นแล้ว เมื่อเรียนจบแล้ว ต่างก็ออกไปทำมาหากิน ไม่สามารถขออุดหน้ำแม่ นาน ๆ ก็จะมาเยี่ยมแม่เข้าเสียที นาน ๆ ก็จะเขียนคริสต์มาสการ์ดมาเสียที ก็จะน่าจะเพียงพอแล้วบางที่ก็อาจจะเป็นเช่นนี้ไปก็ได้ เพราะจะนั้น อ้ายสายโลหิตวัว ไม่ใช่สายโลหิตคน นี่มันก็เป็นอย่างนี้ แต่ส่วนคนไทยเรา นั้นนะ จะไปไหนมาไหน ก็อดติดถึงพ่อคิดถึงแม่ไม่ได้ ไปเห็นสัมสูกลูกไม่อະไรก็เก็บมา เราก็

ยังถือหลักตามแบบ พ่อขุนรามคำแหงสมอละ “กู ไบ/ได้เนื้อ ได้ปัลมา กูอานามาบ่าเรอ แก่พ่อกู แม่กู ถ้าคืนหนึ่ง” อะไรมาย่างนี้เป็นต้น คือ กูทำอย่างนั้น กูทำอย่างนี้ ดีกว่า “ชา” ไม่ทำ

เพราะฉะนั้นผมถือว่า ให้เป็น “กู” ดีกว่าเป็น “ชา” ผมนี้ถือเห็นว่า เราเมียนมาร์ประเทศนี้ ของเราก็เราถือความกตัญญูต่อพ่อแม่เป็นสำคัญ บางคนเข้าอาจจะบอกว่า การกตัญญู การอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ต่อครอบครัวนี้ ไทยเราอาจได้รับรัตนธรรม หรือเนื่องจากอยู่ใกล้กับจีน อาจจะได้อย่างนี้มากได้ แต่ก็ไม่แน่เสมอไป แม้แต่พระพุทธเจ้าเอง เรายังได้อ่านแล้วว่า เสด็จขึ้นไปโปรด แสดงว่าพระองค์ไม่ทอดทิ้ง ถึงแม่จะตายไปแล้วก็ยังเอ้าใจใส่กันอยู่

แต่ถ้าหากเป็นอย่างในชาวยโรป หรือเมริกา ปัญหาอย่างนี้ไม่มีที่จะให้เอาใจใส่ แต่ที่นี่ผู้คนนั่งดูปัญหา “เรื่องเด็กผู้ร่วงต่างกันเด็กไทยนี่” มองว่าเรามาพูดถึง “ผู้ไทยผู้ร่วงต่างกันผู้ไทย” ละก็เห็นจะดีกว่า เพราะพูดถึงเรื่องผู้ไทยจะดีกว่าเรื่องของเด็ก เพราะว่าอะไร เพราะเด็กเป็นเด็ก เด็กเป็นอะไรนะมันเกิดจากผู้ใหญ่บันดาลทั้งนั้น ถ้าผู้ใหญ่ดี ทำตัวอย่างดีเป็นแม่พิมพ์ เด็กมันก็เป็นคนดี ถ้าผู้ใหญ่เป็นแบบแม่ปุ่นนะ เดินดด ๆ ตรงไปเข้าฟุ่มเข้ารากเด็กมันก็ตามอย่าง เด็กนั่นมีนิสัยเหมือนเดินตามหลังซ้าง เห็นซ้างทำอะไรก็ทำตามซ้าง มันเป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นเมื่อเด็กเห็นผู้ใหญ่ทำตามแบบผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้นผู้ใหญ่ที่เป็นแม่พิมพ์ จึงสำคัญกว่า ถ้าผู้ใหญ่ทำอะไรไม่รับชอบไม่นั่นนอน ทำอะไรหละหลวงแล้ว เด็กมันก็เดือดร้อนไปหมด

เพราะฉะนั้น การจะทำอะไร จะดูอะไรนะ ผมว่า “ดูเด็ก” นะไม่สำคัญ ดู ‘ผู้ใหญ่’ ดีกว่าผู้ใหญ่ทำตัวยังไง และปัจจุบันนี้ ผู้ใหญ่ของเรามีทางยังไง เราจะได้รู้ว่า อ้อ! ต่อไปภัยหน้า เด็กเรามันจะเป็นอย่างนั้น

ที่ผมพูดนี้ เพราะอะไร ผมเห็นชัดเชียว ผู้ใหญ่คุณหนึ่ง แต่ผมไม่บอกชื่อหรอก เมื่อไม่ถึงเดือนมานี้เอง เห็นที่สถานทูตไทยในอังกฤษ ผู้ใหญ่นั่นก็เป็นแม่ของคนละถ้าพูดถึงกรรพย์ สมบัติในโลกนี้ ก็แนบว่าตนนั่นตั้ง คือมีมากอย่างมหาศาลนะ พอดีกับของตัวไว้ผมเป็นชิปปี้ เหมือนอสรุตยที่ไหนมาเซ็นนั่นละ แทนที่แม่จะถือว่าฉันเป็นแม่ ฉันจะให้โواท เหมือนแม่ของอะบูหะชัน “นากครูจะแยกแยะติสาน” แม่ก็เห็นลูกของตัวกันน่ารัก ถึงจะมีผมเป็นเหมือนสิงสาราสัตว์ ก็ยังน่าดูเป็นแบบนั้น ไม่ว่าไม่กล่าวอะไรกลับให้ท้ายเด็ก ก็เหมือนโบราณเขา

บวกว่า แม่ให้ห้ายเด็ก ไปขอนอนของเขามา แม่ก็เห็นว่าลูกน่ารักอยู่นั่นเอง จนในที่สุดเขากล่าวกับลูกไปป่า แม่ก็ติดตามไปร้องให้ ลูกก็กัดเขาใบหนองแม่ แล้วก็ต่อว่า “เวลาฉันทำผิดทำไม่ได้สอนล่ะ” ผมว่านี้เป็นอย่างหนึ่ง

เพราะฉะนั้นผมถึงว่า ถ้าหากเด็กของไทยเรามีเด็ก อย่าไปโทษเด็กเท่าไหร่ แต่จะโทษพวกลูกใหญ่ที่ไม่สอนเด็ก ไม่อบรมเด็ก ไม่ให้โอกาสเด็กทำอะไรให้ดี อันนี้ผมคิดว่า เป็นเรื่องที่สำคัญมากกว่า

ส่วนผู้ใหญ่ผู้ร่วมนั่น เรายังเห็นใจเข้า เข้าอกกว่า เข้าไม่มีเวลาจะมาอบรมลูกของเขานี้ เช้ามีเด็กที่ต้องออกจากบ้านไปทำงาน เย็นก็กลับมา มันก็เหนื่อยมาก ๆ แล้ว มันก็ไม่มีเวลาจะมาอบรมลูก วิธีที่ดีที่สุดคือส่งลูกไปอยู่โรงเรียนประจำ เมื่อลูกมันไม่ได้เห็นหน้าพ่อหน้าแม่ ความรักมันก็ไม่มี เพราะเหตุว่าธรรมชาติเขาทำไว้ เพราะเหตุว่าธรรมชาติเขาทำไว้แล้วว่า สิ่งใด ถ้าต้องเลี้ยงดูกันมาด้วยความยากลำบากความรักจึงเกิดขึ้น

สมมุติว่าเรามีลูกของเรามีเด็ก กลับมาไปให้คนอื่นเขาเลี้ยงเสีย แล้วอีกสัก 25 ปี พามาเยี่ยม อย่างนี้นะ จะเป็นพ่อแม่กันก็เป็นแต่เพียงว่า ให้หม้อตราชุดตามส่ายเสื้อด้วยมีน เหมือนกัน มีอะไรเหมือนกัน ส่วนความรัก ความอะไรมันก็ไม่มีเหมือนกับลูกสัตว์อะไร ล่ะ ผมว่าอย่างสัตว์บางอย่าง ออกลูกตามบุปผาเดียวอีก 2 ชั่วโมง เนื้อตัวแห้งก็ริบไปได้แล้ว เหมือนปลาหรือลูกกบ หรือลูกคางคาก อย่างนี้จะออกมาแล้วมันก็ไปขอของมันเอง ร้อยตัวจะรอตักตัวหนึ่งเท่านั้น ก็แล้วแต่ทางธรรมชาติ ส่วนคนเราตนนี้ เขาทำให้มันร้องอุ้วะ ๆ ทำให้เดือดร้อนเด็กร้องช่วยตัวเองไม่ได้ พ่อแม่ต้องเลี้ยงมานาน จึงเกิดความรักระหว่างลูกกับแม่ หรือลูกกับพ่อ หรือพ่อ กับแม่ เพราะได้เลี้ยงดู ได้อุ้มได้ชูกันมา ได้ปกปักษากันมา ถ้าส่วนที่มันโตขึ้นมาของมันเองแล้ว ไม่ต้องดูแลแล้ว ความรักมันก็ไม่มี

เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่าปัญหา “เด็ก” นั้นมันเป็นปัญหาผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ทำให้เด็กเป็นสิ่งที่เด็กเป็นอยู่ ถ้าเด็กที่ไหนขาดความรักนั้น เด็กก็ไม่มีความสุข เด็กมีความกระวนกระวาย มีอะไรอย่างหนึ่งบางทีบางคนก็กล้ายเป็นเด็กตะกละไปเลย จะหาความรักที่ไหนไม่ได้ก็เลยหาความสุขทางกิน เลยกินจนเข้าไปใหญ่หรือบางทีก็เลยกลายเป็นหัวไม้หัวไทรไปเลย ไม่พังไครเลยก็มี เพราะโนโหอยากจะเป็นศัตรูกับมนุษย์ทั่วไป เพราะไม่มีครัวคน คิดเป็นเช่นนั้นไป อันนี้ผมคิดว่าเรื่องเป็นปัญหาที่เราจะต้องขับ จะต้องแก้จะต้องไข

เราอภิกว่าเวลาที่เรามีเรื่อง “มัธยุป” หรือ “อาชญากรชั่วคุณ” มีทุกหนทุกแห่งในประเทศไทย ฝรั่งก็มี ในประเทศไทยก็เริ่มมีบ้าง แต่ผู้รู้สึกว่ามีมากขึ้น หลังสังคมโลกครั้งที่ 2 นี้เป็นเรื่องที่เป็นปัญหาที่เราเห็นอยู่ แล้วปัญหานี้มันไปทั่วทุกหนทุกแห่งหมด แม้แต่ตามวัดวาอาราม ก็ไม่ยกเว้น นี่ผิดพูดจริง ๆ พระสงฆ์องค์เจ้า สามาเป็นรุ่นหลังสังคม กำเติบโตขึ้นมา ก็ไม่เหมือนเมื่อก่อน เพราะฉะนั้นเมื่อเราไปดูจริง ๆ เราไปดูบางวัดบางวารามไม่มีพระสงฆ์เลย ผู้เดินทางแห่งที่เชียงใหม่ สามเณรเป็นเจ้าอาวาส นี่ผิดพูดจริง ๆ นะ ผู้มุ่งอยู่กระทรวงศึกษา ผู้มีสติตอนผ่านสมควรรับเลือกตั้ง ผู้ไปครอบบ้านรอบเมือง ขึ้นเขาลงห้วย ไปดูมาแล้วบางแห่ง ผู้ถูกว่า “ห่านฉันแพลแล้วใช่ป่ะ?” สามเณรนั้นก็บอกว่า “ไม่ใช่เวลาไหน?” เพราะที่นั้นนาพิการก็ไม่มี จะมีแต่พระอาทิตย์เท่านั้น จะฉันเมื่อไหร่ก็ฉันไปตามเรื่อง แล้วถามว่า “นี่เจ้าอาวาสอยู่ที่ไหน?” ก็บอกว่า “อาฒนาที่เหละเป็นเจ้าอาวาส” แล้วถามต่อไปว่า “อาฒนานี่เป็นเณรใช่ไม่?” ก็ตอบว่า “ใช่” ผู้ถูกว่า “แล้วทำอะไรเป็นเจ้าอาวาสล่ะ?” เนรก็ตอบว่า “ก็ไม่มีพระอื่นนี่ มีเณรอยู่คั่วกัน 3 เนร เท่านั้น ในวัดนี้” ก็เลยเป็นอย่างนั้น เป็นต้น มันก็มักจะเป็นอย่างนี้ละ ความเคารพ ความศรัทธา ความอะไรมันไม่ค่อยจะมี ไม่อยากมีใครเป็นพระเป็นเจ้าอะไรขึ้นมา เพราะอะไรก็ไม่ทราบ เด็กชาวบ้านเหล่านั้นอาจเห็นว่า เป็นพระไม่มีหนทางรวย ไปทำอย่างอื่นรวยเร็วกว่าก็เลยหาทางลัดไปหมด ไม่อยากขึ้นสวรรค์ ไม่อยากจะไปนิพพานละอย่างจะมาลงที่อุ่น ๆ ให้มันพอสนหาย ได้มีทรัพย์มาก ๆ ก็เป็นได้ อ้ายอย่างนี้เขาว่า เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เป็นพระอะไรก็พระอาจะขาดการอบรมมาก่อนก็ได้ อาจจะขาดอะไรไปก็ได้

พระสงฆ์องค์เจ้าก่อน ๆ นั้น อาจจะสมณะหนักไป ผัวแต่เจริญพระกรรมฐาน ไม่ได้ เทคนานาไรให้มากเพียงพอ บุคคลทั้งหลาย ทายกาก็ทอดทิ้งหรือไม่เอาใจใส่เท่าไหร่ อันนี้ก็อาจเป็นได้

ผู้ถูกว่า ความผิดต่าง ๆ นั้นจะไปแบ่งความผิดของครุณเดียวจะไม่ได้ มันเป็นความผิดส่วนรวมไปหมด และส่วนรวมนั้นจะต้องคิดแก้ไขว่าทำอย่างไรจึงจะแก้ไขได้ อย่างปัญหาต้องพัฒนา เราจะต้องสืบสานต่อว่า ครรเป็นเหตุที่ทำให้เกิดเช่นนี้ ความบกพร่องอยู่ที่ไหน ความบกพร่องอยู่ที่เทคโนโลยี หรือความบกพร่องอยู่ที่รัฐบาล หรือความบกพร่องอยู่ที่อะไร ก็ว่ากันไปให้กันไปให้หมด แล้วก็ต้องหาหนทางแก้ไข เราจะมานั่งอยู่เฉย นะก็ไม่ได้ เพราะปัญหามันร้อนขึ้นทุกที

อย่างผิดมาอยู่กระทรวงศึกษาธิการนี่อยู่ไม่ถึงสามวันปัญหามันก็ร้อนขึ้นมาทีเดียว เป็นพระยะไรมันถึงได้ร้อนจัดขึ้นมา ก็มาขอสติสติอุ้ภัปเจ้าหน้าที่ ตามเขากล่าว กรมนั้นกรมนี้ เป็นยังไง บอกว่ากรมนี้ก็พึ่งก็ทำมา ปีนี้เป็นยังไง เขากล่าว ปีนี้ก็ทำดี ตามว่า “สามพันคนพอ ไหม?” เขายังตอบว่า “ครั้งแรกคิดว่าจะพอก็ว่าพอ แต่ ถ้ามีเท่านั้น ก็ต้องงานท่านนั้น แต่ถ้ามัน มีอีกสามเท่านั้นก็เอามาด้วย” ที่นี่เรียกอีกกรมหนึ่งมาถามว่า กรมนี้ล่ะเป็นยังไง? เขายังว่า “ก็เข้าไม่ได้บอกกัน” หรือไม่ก็อะไรย่างนี้ พึ่งกล่าว “มันก็เยี่ยมแย่ล่ะ” ตามว่า “สถิติอยู่ไหน ล่ะ?” เขายังเอารถติดมา เอาแผนการปรับปรุงพัฒนาเศรษฐกิจของชาติมาให้ดู แทนเชิงข้างใหญ่ ตัวเลขยอดแยกตามปีไป ตามว่า “ขาดอีกเท่าไร?” บอกว่า แม่ข่ายอ้ายนี้อีกเท่านั้นเหมือน ขาดอ้ายนั้นอีกเท่านั้นเหมือน “แล้วใครจะทำล่ะ? กระทรวงศึกษาฯ” แล้วใครจะทำล่ะ? ก็คุณ 4 คน นี่ซึ่ง อธิบดีนี่ มีฉะนั้นจะให้ใครมาทำล่ะ? ทุกคนก้มองหน้ากันแล้ว “ก็ทำอย่างที่เคยทำ มาแล้ว” ก็ตามว่า “แล้วจะได้คนออกมาก็ต้องทำให้ได้” เขายังบอกว่า “เก็บบากบาน เกิดแก่เจ็บตายแล้ว ตกร้าว ๆ ปละล้านคนเลย” ผึ่งบอกว่า “ล้านคนนี้ ล้าทุกคนจะเข้าโรงเรียน มีโรงเรียนให้เข้า เรียน ใหม่ล่ะ?” ก็ตอบว่า “ไม่มีเวลาอีกเพียงแต่อยู่ตามบ้านนอกคอกบ้านนี้ มีเด็กที่ยังไม่ได้เข้า เรียนอีกเท่าไหร่?” เขายังบอกว่า “มีอีกหลายแห่งคน” ผึ่งกล่าวว่า หลายแห่งคนนี้จะเอาไปใช้ ที่ไหนล่ะ? ทุกคนก็พูดคล้าย ๆ เมื่อนกับว่าครูไม่ใช่ ก็อีกจะโอนไปให้รัฐบาล ผึ่งก็บอกว่า “แล้วรัฐบาลจะคือใครล่ะ?” รัฐบาลก็คือพวกคุณนี่ซึ่งรวมกันหมดนี่ก็เป็นรัฐบาลใช่ไม่ ไม่ใช่เพียงแต่ คณะกรรมการ 25 คนนี่ 25 คนนี้เข้าออกเมื่อไรก็ได้ ส่วนพวกคุณนี่มันอยู่ภาระนี่ พูดยังเงี้ยม เชียว ผึ่งเลยบอกว่า “พวกคุณนี่ต่างหากล่ะที่เป็นรัฐบาลที่คุณจะต้องรับผิดชอบล่ะ พวกนั้นเดียว เขายังไปเดี่ยวเขาก็มากัน เขามาเท่าไประกันเหมือนกันจะอะไรล่ะ?” ก็เหมือนกับน้ำขึ้นน้ำลงเหมือน ความรักอย่างนั้นล่ะ น่าจะเดี่ยวเขาก็จะไม่เกลี้ยงไปจะให้เข้าให้กลับบ้านใหม่ได้อีก哉 ใจ “ได้” มันเป็นอย่างนั้นล่ะ จะว่าอย่างไรล่ะ ตามไปตามมา เขายังบอกว่าเป็นมีถึงสามพันคน ตามว่า “ปี นี้มีที่จะรับนักเรียน ได้เท่าไหร่?” เขายังบอก “ยังไม่แน่” ตามว่า “เด็กที่เข้าไม่ได้เป็นยังไง? ถูกเขา ต่อเขาจะว่าอย่างไรกันล่ะ?” ตามไปตามมาบอกว่า “เฉพาะ ม.ศ.๑ ถึง ม.ศ.๓ น่ากว่า 30,000 คน” ผึ่งถามว่า “ม.ศ.๕ อีกด้วย ม.ศ.๕ ที่เข้ามายังไงได้ น้องหมูนี่กว่าคน” ผึ่งว่า “จะ ทำยังไงกันล่ะ เขายังต่ออาชญาลักษณะไม่ได้ น้องหมูนี่กว่าคน” ผึ่งว่า “ได้คูณ 3,000 คนน่า อ.ค.๑๐,๐๐๐ ได้ใหม่ล่ะ?” เขายังหัวขอก เชียว “ก็ผิดไม่ได้ตัวยังนี่ครับ” ผึ่งว่า “ตัวยังนี่ครับ ไม่ได้ตัวยังนี่ครับ” ผึ่งว่า “ตัวยังนี่ครับ ไม่ได้ตัวยังนี่ครับ” กรมสามัญ กรม วิสามัญบอกว่า “เราไม่มีครู” กรมฝึกหัดครูไม่ทำแล้วใครจะทำล่ะ เขายังบอกว่า “เข้าจะให้ทำ

ก็เห็นพอดำทำได้” เราก็ว่า “พอดีแคนไทนล่ะ?” เขายิ่ง “สัก 5,000 เที่นจะพอไปได้” ผิดนอกกว่า “ก็ต้องการ 30,000 ไบย์?” ถ้าได้ 5,000 เที่นแน่นะยก็ฟินอะไรได้ล่ะ?” เขายิ่ง “ไม่มีสถานที่ ผิดกว่า “เอ้า ถ้ามีสถานที่ คุณจะทำได้มั้ย?” เขายิ่ง “ถ้ามีสถานที่ต้องมีตึก มีห้องเรียน มีอัฒไรต่างๆ ผิดกว่า “ถ้ามี ตึก มีสถานที่ มีห้องเรียนแล้ว จะทำได้มั้ย?” เขายิ่งตอบว่า “ก็พอจะทำได้สัก 5 ถึง 6,000 คน” ผิดกว่า “ลองดูซิ ผิดจะไปเรียนรู้บานอกกว่า เวลาเดียว ดูดีขึ้นจนพัสดุจะ มันยิ่งกว่าพระสังข์อีก คือเข้าใจง่าย ไม่มีเครื่องแต่งตัวแต่เม้น “ดูดีขึ้นจนพัสดุ เครื่องทรงสักนิดก็ไม่นิ” น้ำรู้ก็ไม่มีจะทำยังไงดี ผิดก็ไปเรียนรู้บานอกกว่าเรื่องมันเป็นยังไงเหล แต่ถ้าจะให้เงินให้ห้องพัฒนาบ้านก็พอจะทำกัน ไปได้ก็อาจจะค่อยยังช้าไป” รู้บานอกดีใจหาย ตามว่า “ต้องการเท่าไหร่?” เขายิ่งให้มาเท่านั้น แล้วผิดก็ไปบอกเขาว่า นี่ล่ะ ได้มาเท่านี้ละ ช่วย กันหน่อยเถอะน่า รับสัก 5,000 ถึง 7,000 จะได้มั้ยล่ะ? คุณจะไปขยายโรงเรียนได้มั้ยล่ะ? “ขยายโรงเรียนก็ต้องการเท่านั้นเท่านี้ กว่าข้อบังคับก็ผูกมัดไปหมดทั้งนั้น” ผิดตามว่า “ผูกมัด อย่างไรล่ะ?” เขายิ่งบอกว่า “ห้องเรียน ให้รับนักเรียน ได้ 35 คน” แล้วผิดก็ตามว่า “แล้วเดี๋ยวก็ 12 คนเดินอยู่ข้างนอกนั่น ไหนจะดีกว่ากัน? ให้เด็กเดินอยู่ข้างนอก กันเด็กนั้นอยู่ในห้องเรียนนั่น?” ผิดตามว่าอย่างนี้แล้วเขานอกกว่า “เด็กอยู่ในห้องเรียนก็ยอมต่อกราบเด็กข้างนอก” ผิดก็เล่นบอกว่า “ก็รับเด็กเข้ามาอีก กว่าน่าๆ อะ ไรมีของคุณนี่ ก็ตัดมันออก ไปเสียก่อนซึ่ง ก็พราะความจำเป็นมันนี้ อ่า ไม่เอา กวามของทาง ไม่เลย พะเจ้าไก่เชอร์กี้ยังว่า “ความจำเป็นมัน ไม่ใช่จักษ์การพกภัยอันใด” เขายังบอกว่าในสังคมกัน คือในสังคมก็ต้องดูแลกัน ห้องในเรื่องความดีก็ต้องนั้น ไม่มีหักหักนั้นใด” เขายังบอกว่าใน สังคมนั่น คือในสังคมนั่น คือในสังคมก็ต้องดูแลกัน ห้องในเรื่องความรักก็ต้องนั้น ไม่มีกูหมายใด ๆ บังศีบได้ใช่ไหม?” “All is fair in love and war”

ผิดกว่าเวลาเดียว ทุกสิ่งทุกอย่างมันสำคัญยิ่งกว่าคือ ชีวิตของประเทศมันสำคัญยิ่ง กว่าชีวิตของประชาชน เราจะปล่อยให้เด็กไทยอุดมปีลังล้านละล้านแล้วละก็ จะไม่ให้เขามี ที่เล่าเรียนยังไงได้ล่ะ? แล้วจะปล่อยให้เด็กพากนี้เดือดร้อน ยังไงได้ไม่มีสถานที่เล่าเรียน ไม่มี โครงการจะทำอย่างไรได้ ก็ต้องทำไป

เพราะฉะนั้น เรื่องมันก็ลับมาถึงปัญหา ย้อนมาถึงเรื่องปัญหา ย้อนมาถึงเรื่องปัญหา ของเด็กนั้น ไม่ใช่ความผิดของเด็กนี้ เป็นความผิดของผู้ใหญ่เมื่อเราทำผิดแล้วก้าวเรื่องตัวว่าเรา ทำผิดก็ช่วยกันแก้ไขด้วยซึ่ง ว่าเราจะทำอย่างไรจะไม่ให้เด็กรุนนี้และรุนน่อๆ ในปัจจุบันจะต้องมา เดือดร้อน ถ้าเด็กรุนนี้เดือดร้อนก็เป็นกรรมอันหนึ่ง แล้วเราต้องพยายามแก้ไขกันไปเรื่องต้อง แก้ไขไปปลูกน้ำแข็งหน้าด้วยเราจะต้องแก้ไขลงไป จะต้องแก้ไขให้ลึกลงไปแก้ไขให้การศึกษาเข้า อย่างน้อยก็ให้การศึกษาเข้า พอก็จะให้เข้าออกไปทำมาหากินได้ นี่มันถึงจะค่อยยังช้าดีกว่า

ปล่อยให้วงอยู่ร้างงาน ปล่อยเป็นเด็กเกเร ปล่อยเป็นอาชญากรในอนาคต อย่างนี้เป็นต้น เราจะต้องแก้ไขอย่างนั้นอย่างนี้ เพราะเป็นปัญหาที่เป็นอย่างนี้

ทีนีพอกมาถามว่า “เมื่อห่างนี้มียังไง” ข้าพเจ้าก็ตอบว่า “เมื่อฟรั่งมีมากกว่าเราเสียอีก เพราะหากห่างไปไม่ได้ ฟรั่งเดียวหน้าเดือดร้อนด้วยเรื่องอะไร เพราะครั้งหนึ่งน่าฟ่อนแม่เขาก็คงอยากรจะสนับขึ้นมาดะ อยากรจะอยู่สนับขฯ ไม่อยากทำงานก็ไปจันอาคนบ้าจากแผลฟริกาใส่เรือส่วนใช่มาเกินแต่ เก็บมาไว้ตีมเมือง เล่าไว้เป็นข้อข้อ ข้อใดทำส่วนฝ่าย ทำไรฝ่ายไม่มีอะไรที่จะมีน้ำหนึ่นพิธีหรือมีแผนแก้ว ไปฟรุ่งฟูกฝ่ายนี้เขาก็โคนแขกคำมาทำแทนทั้งนั้นดะ แขกคำนั้นก็เหมือนกับเป็นสัตว์ใช่ไหม? พอนานหันลังเกิดสังคมคนแลกทางสัน្ដิษนา เกิดอะไรขึ้นมา บุคคลเหล่านี้ก็เป็น “คน” ถูกยกให้เป็น “คน” อุปโลกน์ให้เป็นคน เหมือนกับกฎหมายของไทยเรามองว่าพระราชนักบุญต้องอะไรนะ? พระราชนักบุญต้องสัตว์นั่นดะ ผู้ชำนาญได้ศึกษา “สัตว์น้ำ” ให้หมายความกันไปถึงสาหร่ายด้วย? เก่งไหมล่ะ? สาหร่ายนี้ไม่ใช่สัตว์ แต่กฏหมายว่า ยกให้เป็นสัตว์ได้

ก็แบบเดียวกับกฎหมายอเมริกันบอกว่า “คนแขกคำนั้นกับน้ำว่าเป็นคน” จะนับว่าเป็นคนแต่ที่นี่ก็ไม่ถูกันซักเท่าไหร่ มีอะไรก็ทำแต่งานกันอย่างเดียว ที่นี่มันเกิดมากขึ้นๆ มันไม่ได้จะลองกำเนิดนี่ พากดำๆ นี่จะเข้าไม่จะลองกำเนิดหรอก เข้าไปล่วงหน้า ส่วนพวกฝรั่งขาวๆ นี่จะเข้าจะลองกันจะลองไปปะ พวกละจะลองมันมีมากกว่านี้ เดียวนี่ในอวสัชตัน ตี.ซี. นั่นผิดๆ มาก 60% ผิดๆ มาก 40% อย่างนี้เป็นต้น

พวgnี้ก็บอกว่า ฉันมีมากขึ้นแล้ว ฉันมีมากขึ้นแล้ว ฉันเป็นประชาธิปไตยนี่จะเป็นของเด่น สำคัญให้ถูกสำคัญเอาไปใช้ไม่ถูก สำคัญมากกว่าอะไรมาก ก็เป็นประชาธิปไตย อะไร์ก็ได้ทั้งนั้นดะ ก็ไม่สำคัญก็ฉบบทายหมดได้เหมือนกันนะ เพราะว่าอย่างรามีเสรีภาพมากขึ้นเท่าไหร่ ขอนเบตจำกัดกฎหมายรีอะไร์ต่างๆ หรือศีลธรรม วัฒนธรรมมันก็ต้องเข้ามาด้วย สำคัญเป็นจำนวนเฉยๆ โดยไม่มีวัฒนธรรมหรือไม่มีกฎหมาย ไม่มีมโนธรรม เนี้ยยิ่งแล้ว มันก็พุ่งเข้ารากหมด นี่มันถึงได้เผาบ้านเผาช่องเผาอะไรต่ออะไร์กันหมดเลย จนเกิดเรื่องเกิดราภีเห็นกันอยู่แล้ว อันนี้จะเป็นปัญหารือเด็กไทยเด็กฝรั่งทั้งสองฝ่ายที่จะต้องเดือดร้อนกัน และผู้ใหญ่จะต้องเดือดร้อนกัน

แต่ผมก็ยังเชื่อว่าเมืองไทยเรานี้ ได้เปรียบกว่าเราตรงที่ว่าผู้หลักผู้ใหญ่ก็ตี ผู้เฒ่าผู้แก่ก็ตี จิตใจยังมีเวกนาอยู่ หัวใจของเราซึ่งเป็นพระหนวิหารอยู่ ถือพระเป็นเจ้ายังเข้ามาสักวิเศษ ในหัวใจเรา ยังมีเมดตามาก่อน มนติคาถาอยู่ สำคัญแก่ไขไม่ได้เราถึงค่อยเออุบกษาเข้ามาต่ออย่างนี้เป็นต้น อย่างนี้มันดีเหมือนกัน คือมันไม่มีใครที่ว่าจะใจไม่แล้วระกำ ไม่ใช่ชุราของฉันมันอันนี้

อันนี้เป็นปัญหาที่พากเราจะต้องช่วยกัน ผู้ซึ่งบอกร้าวปัญหานายคงเด็ก ในอเมริกา หรือในอังกฤษ หรือในประเทศไทย ไม่ได้อยู่ที่เรื่องของเด็กเฉย ๆ มันเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ที่จะต้องทำอะไร เราจะทำอะไรเราจะต้องคิดกัน จะต้องมีแผนกัน จะต้องแก้ไขกัน สำคัญต้องร่วมแรงสังคมก็จะถูกทำลายทันที สำคัญคิดให้ชัดนี้แล้วผู้ที่บ้าเพญกุศลก็ได้กุศล ผู้ที่รือว่าเป็นหน้าที่ก์ทำหน้าที่ทุกสิ่งทุกอย่างทำกันไปแล้วมองว่าเรา ก็จะช่วยกันได้ ปัญหาเรื่องยังไม่สายเกินไป อันนี้จะมีผลต่อไปเป็นเรื่องที่เรา จะต้องเอามาแก้บ มาก็เป็นการบ้านกันอย่าไปคิดว่ากลับถึงบ้านแล้ว อยย! เรื่องนี้รุกหัว อย่าไปคิด ไม่ได้สำคัญไม่คิด มันก็จะเกิดไฟไหม้บ้านเราขึ้นเท่านั้นนะ หนีไม่พ้นหรือครับ

คอมมูนิสต์มันจะมาหรือไม่มา มันไม่ใช่เรื่องเมืองจีนเท่าไหร่หรอกนะ หรือไม่ใช่เรื่องเมืองญี่ปุ่นเท่าไหร่หรอก เรื่องในเมืองไทยนี่ต่างหากที่มันจะทำให้มันมาหรือไม่มา ถ้าคนไทยทุกคนพร้อมใจกันทำอย่างที่ในรัชกาลที่ ๖ ท่านว่า “รักชาติศาสน์และไร่นั่นนี่ อ่านไปคุ้นให้สินโครงสยามมานุสติแล้ว ถ้าเราทำตามนั้นแล้ว ผู้นำต่อให้ศัตรูผู้รุกราน จะมาทำอะไรเรา ก็ไม่ได้ เราถ้าไม่ทำเช่นนั้น ไม่ดูแล ไม่สำรวจตรวจดูเราอาจว่า เราจะทำยังไง เราจะช่วยเหลือสังคมได้ยังไง เราจะช่วยเพื่อนมนุษย์เราได้ยังไง เราจะคิดอย่างนั้นแล้ว ผู้นำหนึ่งไม่พันแน่ คอมมูนิสต์ต้องมาแน่ มันไม่ได้มารอย่างนั้นอย่าเก็บไว้ให้มาฐานศัตรุหรอก มันมาเอง มันมาในจิตใจของเรามันทำให้จิตใจเราเข้มกรະด้วย ห้าให้จิตใจรวมกันไม่เห็นอื่นใดไว้ดู อะไรชอบ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว มันเกิดคิดอย่างที่เขาเรียกว่า “นักสู้ญี่ปุ่น” นั่น มองหาเรื่องความเป็นเนื้อเป็นเปลือกันตายโดยไม่รู้เรื่อง มันเป็นอย่างนี้แหละ

เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่า ที่ผมมาพูดเรื่องเด็กนั้น ผมว่าปัญหาเด็กไม่ค่อยเดือดร้อน เป็นปัญหาเล็กน้อย ปัญหาใหญ่จะทำอะไรกัน? จะแก้ไขยังไง แล้วปัญหาที่จะมาถึงเด็กเอง ถ้าผู้ใหญ่ไม่แก้แล้ว ปัญหาเด็กมันไม่แก้ เพราะเด็กมันแก้ปัญหานองมันเองไม่ได้ ผู้ใหญ่ต้อง แก้ให้ เพราะฉะนั้นผมขออย่าให้คิดว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของเด็กเลย ขอให้คิดเป็นเรื่องผู้ใหญ่ ช่วยกันแก้ปัญหาทุกด้านทุกทางจะเป็นด้วยให้การศึกษา จะเป็นด้วยการให้ช่วยเหลือจากการ ลงเคราะห์การพยายาม การให้หยุดให้ยา การทำงานอาชีพให้ช่วยกันคิดกันคร่าวะ โรงพยาบาล ให้พวกละ่านี้มาทำได้ ให้เข้าทำงานดีกว่าปล่อยให้เขายืนในบ้าน ไปเป็นโรบปามา อะไรมoyerันน์ คิดดูซึ่ว่าน่าปานนะ เราคิดว่าอย่างนี้ให้เข้าไปในเมืองราชบุรี ให้เข้าไปที่วิ่งเพชรบุรี ทั่วเมืองหนองคาย ให้บ้านไปที่วิ่งเมืองเชียงใหม่ ฯลฯ นั้น เราเห็นเป็นของร้าย เพราะว่าของ เหล่านี้ ถ้าเราเก็บเอามาไว้ มากก็ไว้อามากันไว้ในที่ๆ ควร มันกลับจะกลายเป็นพลังงาน อาจจะใช้นำไปทำเป็นพลังงาน ทำไฟฟ้าก็ได้ เป็นเครื่องสำหรับจะทำให้เกิดพืชผลเจริญเต็มที่ เป็นอาหารอะไรต่างๆ ขึ้นมาก็ได้ ถ้าเราไปใช้ถูกที่ถ้าไม่ใช้ถูกที่ ผมคิดว่าปัญหาเด็กนั้น จะเป็นปัญหาที่ทำให้ล้มจมูกต่อกันนั้น ไม่ใช่ความผิดของเด็กนะ แต่เป็นความผิดของ ผู้ใหญ่ที่ไม่ใช้สายตามองให้ใกล้ ไม่ใช่ความเห็นใจแก่เขาก่อเรื่อ เอาใจเขามาใส่ใจเรา ปล่อย กอดติ้งเข้า การที่หน่วยหนึ่งจะกอดติ้งหน่วยหนึ่งแล้วไม่ให้ ตอนจะไม่รับความเดือดร้อนนะ ไม่ได้ เหมือนไฟไหม้บ้านเข้าตัวเราบกวนกว่าไม่ใช้บ้านเรา ไม่เป็นไร ไม่ชัมภ์มากถึงบ้านเรา เท่านั้นละ

คิดเท่านี้ได้แล้ว ผมคิดว่าการที่ผมมาวันนี้ ก็คงไม่เสียเวลาและหวังว่าก็คงจะเป็น การบ้าน ให้ท่านทั้งหลายช่วยกันคิดต่อไป เพราะทุกอย่างในประเทศไทยนี้ ไม่ใช่เป็นเรื่อง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือไม่ใช่เรื่องของจอมพล ถนอม กิตติขจร แต่เป็นเรื่อง ของคนไทย 35 ล้าน ที่จะต้องมาช่วยกันคิด ว่าจะทำยังไงให้มันดีเท่านั้นประเทศไทยต้องจะ รอคอยได้....ขอบคุณ

(เสียงผู้พึงตอบเมื่อราวกับผู้ แสงคุณหญิง เลขา อภัยวงศ์ จังจุลกิจมากถ่าวีดีปีดป้าหากาวยา)

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

วันนี้เราได้มาร้านนี้ เพื่อจะได้พูดคุย ฯพณฯ ท่านรัฐมนตรี พูดถึงเรื่องเด็กไทย และเด็ก ต่างประเทศ แต่ว่าวันนี้พากเฉพาะทุกคน คิดันเขื่อว่าเราคงจะได้ทำบุญมาบ้างแล้ว แม้ไม่ได้ทำบุญ

พร้อมกันที่โรงพยาบาลสหมิตรวี ก็อาจจะได้ฟังเก็น์มาบ้างจึงทำให้เราได้รับผลกุศลยั่นนั้น ทำให้เราได้มานาฬิกคำพูดที่ท่านกล่าวถึงเรื่องราวต่าง ๆ อันเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง และนับว่าเป็นพระไยชน์แก่พวกรา ที่ได้รับฟัง และเพื่อเราจะได้อาไปคิดถูก ประไยชน์ที่ท่านได้กล่าวขึ้นนี้ ถ้าเราจะไปฟังจากที่อื่น ดิฉันก็ติดว่าเราจะฟังไม่ได้ เพราะท่านพอกออกมากจากใจจริง และจากความรู้สึกอันหวังดีของท่านต่อประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

ดิฉันคิดว่า ประไยชน์อันนี้ ดิฉันขอให้ท่านทั้งหลายที่ พอนฯ ท่านรัฐมนตรี ท่านบอกว่า เอาไปคิดเป็นการบ้านนั้น ดิฉันคิดว่า เมื่อเราน้อไปเป็นการบ้านแล้ว เราต้องจะนำไปฝึกให้คนอื่นได้รับฟังด้วย เพื่อจะได้เกิดประไยชน์ขึ้นอย่างใหญ่หลวงให้สัมภันธ์ พอนฯ ได้เสียสละเวลาอันมีค่าของท่านมา

ท่านทั้งหลาย การที่เราจะขอบพระคุณ พอนฯ ท่านรัฐมนตรีเป็นรายตัว ก็คงจะไม่ได้ เพราะฉะนั้น ดิฉันขอให้ท่านตอบมืออีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอบพระคุณท่าน
